

Haricî Ticaretin Bir Elden İdaresi Mevzubahs Değil Hükûmetin Beyannamesinde Bu Meseleye Dair Hiçbir Kayıt Yoktur

İktisat Vekili Son Postaya Mühim İzahat Verdi

İktisat Vekili Mahmut Celâl Bey, birkaç gündüberi şehrimizde bulunuyor, muhtelif iktisadi meseleleri tetkik ediyor. Celâl Bey İktisat Vekâleti işlerini üzerine aldıktan sonra bütün dikkat gözleri kendisine çevirdi. Herkes yeni İktisat Vekilinin yapacağı işleri ehemmiyetle ve hatta ümitle bekledi.

Celâl Beyin İktisat Vekâletine geçişi bir aya yaklaşmaktadır. Vekil Bey bu müddet zarfında şüphesiz ki birçok işler yaptı, yakın veya uzak istikbale ait teheralde iş programları çizdi. İşte "Son Posta" muharriri bütün bu mevzular etrafında izahat almak için Celâl Beyi ziyaret etti. Muharririmizi büyük bir tevazu ve nezaketle kabul eden Vekil Bey, sorulan suallere açık, etraflı ve tafsilâtlı cevaplar verdi. "Son Posta" muharriri ilk sorularını şöyle sordu:

— İktisat Vekâletini kabul ettiğiniz zaman piyasa, sanayi ve ticaret erbabı icraatınızı ümitle beklediler. Gerek paramızın kıymetini muhafaza, gerekse iktisadi sahalarımızı tereddütten

Gazetemize çok mühim beyanatta bulunan İktisat Vekili

Mahmut Celâl Bey

kurtarmak maksadile tedbirler alırken neler düşündünüz?

— Tedbirler alırken düşündüğüm şeyler, iş hacmini genişletmek, memleketin iktisadi hayatında istikrar vücuduna getirmek

oldu. Paramızın kıymetini muhafaza etmek ve temevvücüne meydan vermemek, İsmet Paşa Hükûmetinin, büyük bir hassasiyetle üzerinde durduğu gayedir. Yani, bugün paramızın yükselmesi veyahut düşmesi mevzubahs olamaz. Maksat, paramızı olduğu şekilde muhafaza etmektir.

— Haricî ticaretin bir elden idaresi hakkında bir teşebbüs var mıdır? Bu husustaki fikri devletiniz nedir?

— Haricî ticaretin bir elden idaresi, rejim tebeddülü kadar büyük ve mühim bir iştir. Bu fikrin, ara sıra nükseden bir hastalık halinde meydana çıktığına maalesef görüyorum. Ne Fırkamızın programında, ne de muhterem Başvekilim İsmet Paşa Hazretlerinin hükûmet beyannamesinde böyle bir fikri ihsas edecek bir kayıt dahi yoktur. Ticareti hariciyeyi, sermaye ve idare noktai nazarından

vatandaşlara azap vermiyecek bir şekilde yürütebilmek, benim nazarımda bir harikadır. Bizler ise, işlerimizi bir harika şeklinde (Devamı 8 inci sayfada)

Bugünün Meselelerinden

İmtiyazlı Şirketlere Kaç Para Veriyoruz?

Elektrik Şirketinin Aldığı Dipozito Parası 700 Bin Liradır

Elektrik Şirketinin İstanbul şubesi

İstanbuldaki imtiyazlı şirketler halktan fazla para alıyorlar mı, almıyorlar mı? Dahiliye Vekâletinin sorduğu bu soru etrafında İstanbul Belediyesinin girişmek üzere olduğu tahkikatı, günün en mühim ve hayati meselelerinden saymak zaruretini teslim etmeliyiz.

Çünkü Vekâlete yapılan bir şikâyetle:

— "İmtiyazlı şirketler halktan fazla para alıyorlar!" iddiası ortaya atılmıştır. Belediyenin başlayıp bitireceği tahkikat bu iddianın hakikî mahiyetini meydana çıkaracak, eğer iddia doğru (Devamı 8 inci sayfada)

Bir Muallim Yanlışlıkla Karısını Vurup Öldürdü

Merzifon (Husus) — Bu civardaki Gümüşhacıköyünde çok feci ve kanlı bir hâdise olmuş, bir muallim, aksi bir tesadüf neticesi olarak karısını öldürmüştür. Hâdise şöyle olmuştur: Kayserili olan bu muallim henüz gençtir ve evleneli çok olmamıştır. Bu genç muallim evinde karısı ile karşı karşıya otururken bir aralık tabancasını karıştırmaya başlamış, fakat silâh ansızın ateş almıştır. Çıkan kurşun, karşısında duran karısının kalbine isabet etmiş, Zavalı kadıncağız derhal ölmüştür. Genç muallim yakalanarak adliyeye verilmiştir. — Çaga Tay

Çarşambanın Gelişil..

— Efendi ağabey.. Saatine bakmadan kaç olduğunu kestirebilir misin?

— Eh.. Şöyle böyle tahmin ederim.

— O halde şu saati bana uçlansan fena olmaz.

Dün Dil Kurultayında Çetin Münakaşalar Yapıldı

Hüseyin Cahit Beyin Tekâmül Nazariyesi İtirazlara Sebep Oldu

Dil Kurultayı dün öğleden sonra yine toplandı, fakat dünkü celseler heyecanlı münakaşalarla geçti. Dün evvelâ edebiyatı cedide devrinin başlıca şairlerinden Faik Ali Bey söz aldı ve dil işlerine verilen ehemmiyetin çok yerinde olduğunu söyleyerek dedi ki:

— Lisanda mevcut kelimeler, menşeleri ne olursa olsun muhafaza edilmeli, dilden çıkarılmamalıdır. Çünkü onlara biz istediğimiz gibi tasarruf ettik ve tamamen kendimize malettik. Bunları atamayız.

Biz arapça ve acemcenin esiri değiliz, müessiri olduk, onlara tahakküm ettik. Dilde ıslahat zaman ile ve kendiliğinden olur..

Faik Ali Beyden sonra kürsüye Hüseyin Cahit Bey geldi.

Ortaya attığı fikirler şiddetli münakaşalarla karşılanan Hüseyin Cahit B. Kurultay kürsüsünde

Edebiyatı cedidenin en maruf bir siması olan Cahit Bey, Türk dilinin tasfiye ve ıslahı için atılan bu büyük adımın çok mühim olduğunu söyledi ve ilâve etti: "Böyle bir içtimada düşündüklerimi söylememek bu mühim işe karşı hürmetsizlik olurdu.

Dilin tasfiyesi uzun bir iştir, bunu bir heyete havale etmek lâzımdır.

Sonra bir soru hatıra gelir: (Devamı 11 inci sayfada)

Gizli Silâhlar

Polisler dün akşam Galata civarında birçok kahveleri dolaşmışlar, bu kahvelerde oturanların üzerlerini aramışlar, birçok tabanca, kama, bıçak, sustalı çakı gibi taşınması yasak silâhlar bularak musadere etmişlerdir.

"Mersiyei Alâî Berayi Lisani Osmanî,"

Yazan: Besim Atalay

Aksaray Meb'usu Besim Atalay Bey Dil Kurultayı münasebetile eski lisan ve eski üslup ile bir kasıde yazmıştır. Birçok alaylı ve cinası beyitleri ihtiva eden bu yazıyı bugün dokuzuncu sayfamızda okuyacaksınız.

Halkın Sesi

Altın Kaçakçısı
Tren Şefi

Sempron Ekspres Şefinin 1000 altın kaçırdığına dair meşhur halinde yakalandığını yazmıştık. Bu hususta halkımız diyor ki:

Nuri B. (Erenköy İstasyon cad. 81)

— Evvelsi gün Avrupaya gidecek olan Sempron ekspresinde bin kadar kaçak altın yakalanmıştır. Altınlarımız, tedavüldeki paralarımızın tahtıdır. Biz paramızın kıymetini mak için birçok tedbirler alırken bir taraftan bu paranın temelinde kundak koymak isteyenlerin bulunmasına ciddi müteessifim. Bu alelade bir sigara ve tütün kaçakçılığına da benzemediği için altın kaçakçılarının da şiddetli bir surette cezaya çaptırılmaları lâzımdır.

★

Selâmet Bey (Edirnekapı Sultanhamamı 77)

— Şark sürat katarındaki kaçak altınlarımızı yakalayan memurların doğrusu takdire şayan bir harekette bulunmuşlardır. Her memur bin altın kaçırarak olursa paramızın vaziyeti ne olur? Geçen senelerde de şark hudutlarımızdan altınlarımız Suriyeye akıyordu. Hükümetin ihtisas mahkemelerini kurması üzerine bu kaçakçılık çok azalmıştır. Hatta üç dört sene evvel Kapalıçarşıda toplanan altınlarımızın da bir banka vasıtasıyla Fransaya kaçırıldığı söylenirdi. Bu mühim meselede memurlarımızın daha hassas bulunması lâzımdır.

★

Hikmet Bey (Çatladıkapı 43)

— Bir şimendifer memurunun kaçakçılık yapması çok gariptir. Altın bir memleketin tabii ve öz sermayesidir. Onu kaçırmak kâğıt paranın kıymetini düşürmek demektir. Altın kaçakçılarının bu memlekete ihanet edenlerden farkları yoktur. Cezaları da ağır olmalıdır.

Ali Rıza B. (Aksaray Horhor 91)

— Bazı şimendiferler şehrimizden Avrupaya altın kaçırmışlardır. Fakat memurlarımız uyanık davranarak cürmü meşhut halinde yakalamıştır. Bu misal deima memleketimizden altın kaçırıldığını gösterir. Hatta tayyare ile de altın kaçırdığı şayiası vardır. Memurlarımızın bundan sonra hudutlarımızdan çıkan nakil vasıtalarını daha sıkı bir surette kontrol etmeleri lâzımdır. Çünkü altın kaçakçılığı pek mühimdir.

★

Hüseyin B. (Fatih Simitçi Sokak 43)

— Bir idarenin şefi böyle yaparsa ikinci derecedeki memurları yapmazlar. Maamafih memurlanmıştır, cezasını görecektir. ceza diğer memurlara da bir ibret dersi olmalıdır.

Bir Komiser
Hakkında Takibat

Erzurum (Husus) — Gaziantep polis komiseri iken hakkında bazı cürümlerden dolayı takibat yapılmasına karar verilen Mehmet Emin Efendi Hasankalede yakalanmış ve mahfuzen Antebe gön derilmiştir.

DAHİLİ HABERLER

Gülbahçede Gürültü

İki Arkadaş, Polisin Yakasına Sarıldılar, Fakat Yakalandılar

Dün akşam Beyoğlunda Gülbahçe gazinosunda kavgalı, gürültülü bir hâdise olmuş, polisin müdahalesi ile kanlı bir neticenin önü alınmıştır. Hikmet Bey ve Aleksan isminde iki arkadaş gazinoya gitmişler, içip eğlenmeye başlamışlardır. Vakit gece yarısına yaklaşınca bu iki arkadaş epey sarhoş bir halde gazinodan ayrılmak istemişler, fakat içtikleri rakının parasını ödemiye henedense ihmal etmişlerdir. İki ahbab gazinodan çıkacakları sırada ga-

zino sahibi arkalarından koşmuş ve parasını istemiştir. Fakat unutkan müşteriler para vermemek hususunda ısrar göstermişler ve arada suntuurlu bir kavga başlamıştır. Hâdise büyümeye başladığı bir sırada bir polis yetişmiş ve kavganın önüne geçmek istemiştir. Fakat iki ahbab bu sefer polisin de üzerine saldırmışlar ve yakasını yırtmışlardır. Nihayet devriye polisleri de gelerek bunları yakalamış ve karakola götürmüşlerdir.

Belediye Bütçesi

Bütçede Bazı İşler
Lâğvedildi

Belediyenin 932 bütçesi Dahiliye Vekâleti tarafından tasdik edilmiş ve Belediyeye gönderilmiştir. Bütçe muhasebeye havale edilmiş ve tatbikata başlanmıştır. Bütçede bazı tâdilât yapılmıştır. Bütçeden çıkarılan işler arasında Belediye vergilerini tetkik eden tâdilât komisiyonu da vardır. Halk tarafından Belediye vergilerine karşı yapılan itirazları tetkike kanunen Şehir Meclisi mecburdur. Meclis her zaman toplu bulunamadığı için Belediye bu itirazları Şehir Meclisi namına tetkik için beşi elliser, beşi altmışar liralık (10) âzadan müteşekkil bir komisiyon yapmıştı. Dahiliye Vekâleti vergilerin tetkikile Maliye Vekâleti alâkadar olduğunu ileri sürerek bu komisiyon için bütçeye konulan tahsisatı reddetmiştir. Dün bu memurlara maaşlarının Belediye tarafından değil Maliye tarafından verileceği tebliğ edilmiştir. Maliye de bütçesini tesbit ettiği için bu memurlara maaş verilemeyeceği tahmin edilmektedir.

Başpehlivanlık

Cuma Günü Mühim Müsabakalar Yapılacak

Cuma günü saat on yedide Şehzadebaşında Ankara ve İstanbul muntaka takımları arasında Türkiye güreş birinciliği müsabakaları yapılacaktır. Ankara muntakasından çarşamba günü İstanbul muhtelif sıklette yedi pehlivan gelecek ve İstanbul muntaka birincileri olan Necip, Bedri, Münür, Saim, Mustafa, Şevki Cemal Beylerle güreşeceklerdir. Güreşe yedi çift iştirak edecektir.

Tarihî Hırka
Ve Seccade
Kimdedir?Dün Müzede Mühim Bir
İçtima Yapıldı

Müze idaresi Konyada Sadreddi Konevinin kütüphanesinden alındıktan sonra kaybolan tarihî hırka ve seccadenin tahkikatile ehemmiyetle meşgul olmaktadır. Ayrıca Polis Müdüriyeti de bu meselenin tahkikine başlamıştır. Gerek bu tarihî yadigarlar meselesi ve gerekse Kütüphaneler hakkındaki neşriyatımız üzerine dün öğleden evvel müzeler idaresinde Mühim bir içtima yapılmıştır. Bu içtimada kütüphaneler Umum müdürü Hasan Fehmi Beyle Türk İslâm Eserleri Müzesi Müdürü Mahmut Kemal ve Müzeler Müdürü Aziz Beyler bulunmuşlar ve kaybolan eşyaların meydana çıkarılması için alınacak tedbirleri kararlaştırmışlardır.

Beynelmilel
Yol İşaretleri

Belediye, araba, otomobil, tramvay, otobüs gibi bütün nakil vasıtalarının takip edecekleri istikametleri göstermek için beynelmilel seyrüsefer işaretlerinin İstanbulda da tatbikine karar vermiş ve 932 bütçesine tahsisat koymuştur. Bütçe tasdik edildiği için fen heyeti dünden itibaren bu işaretlerin aynini yaptırmaya başlamıştır.

Yakalanan Kumarbazlar

Tepebaşında Osman Efendinin kahvesinde kumar oynadıkları anlaşılan Burhan, Hilmi ve Ahmet isminde üç arkadaş polisler tarafından cürmü meşhut hâlinde yakalanmışlar, adliyeye teslim edilmişlerdir.

Kurtuluş

Bayram Ve Tezahürat Programı Tesbit Edildi

Dün öğleden evvel Belediye Reis Muavini Hâmit Beyin riyasetinde bir içtima yapılmış bu içtimada Kolordudan bir Erkân Harp zabıt, Darülfünun Müderrislerinden ve Maarif Müfettişlerinden birer zatle Beyoğlu Kaymakamı bulunmuş ve İstanbul (6) Teşrinievvel kurtuluş bayramının dokuzuncu dönüm senesine ait program tesbit edilmiştir.

Bu programa göre alay Sultanahmet meydanında toplanacak ve saat tam onu beş gece buradan hareket ederek Taksim meydanında bir geçit resmi yapılacaktır. Burada nutuk söylenecektir. Saat onda şehrin muhtelif yerlerinden toplanacak ve bütün halkla nakil vasıtaları iki dakika yerlerinde durarak şehitlerimizin hatıralarını yad edeceklerdir. Taksim apidesine Belediye tarafından bir çelenk konacaktır. O gece ordu şerefine Belediye tarafından Perapalasta (250) kişilik bir ziyafet verilecektir.

Yangın

Altınçizme Yangını
Şüpheli Görüldü

Evvelsi gün gece Eminönünde Altınçizme mağazasından bir yangın çıkmış, mağaza kısmen yandıktan sonra söndürülmüştü. Mağaza sigortalı bulunuyordu. Müddeiumumilik yangını şüpheli gördüğü için muavinlerinden Muhlis Beyi mahallinde tetkikata memur etmiştir. Muhlis Bey dün geç vakte kadar tahkikatla meşgul olmuştur.

Günün Tarihi

Kaymakamlar Arasında Yeni Tayinler

Ankara, — Sarıkamış kaymakamlığına İmroz kaymakamı Hikmet, Kağızman kaymakamlığına Karaisalı kaymakamı Mesut, Ardıhan kaymakamlığına Akseki kaymakamı Nuri, Savat kaymakamlığına Ünye kaymakamı Ömer, Cildir kaymakamlığına Burhaniye kaymakamı Muhsin, Erganimadeni kaymakamlığına Poreka kaymakamı Mehmet Ali, Tortum Kaymakamlığına Karacasu kaymakamı Halit, Sivrihisara Seyitgazi kaymakamı Rüstü, İznike Genç kaymakamı Vehbi, Acipayama Suruç kaymakamı Abdurrahman, İslahiye Garzan kaymakamı Kemal, İncesuya Bitlis kaymakamı Orhan, Gölöye Muradiye kaymakamı Celâl, Bitlise Çine kaymakamı Yahya Ömer, Mazgirdi Gercus kaymakamı Haşım, Bazkile Hozat kaymakamı Hamdi, Ünye Tarsus kaymakamı Kemal, Burhaniyeye sabık Çatalca kaymakamı Mehmet Emin, Aksaray mektupçuluğuna sabık Kızıltepe kaymakamı İsmail Beyler tayin edilmişlerdir.

Ucuz Yemek

Belediyenin yakında açacağı lokantada üç kap yemek 20 kuruşa verilecektir.

Bir Kız Boğuldu

Üsküdar'da Seyitahmet deresinde 8 yaşında Hasene isiminde bir kız o civarda bir havuza düşerek boğulmuştur.

Bir Kadını Vurdular

Dün Bakırköyünün Safraköyünde bir kadın meçhul şahıslar tarafından vurulmuştur. Katiller aranmaktadır.

Yeni Mezarlık

Bu Mezarlık Bütün Asrı Tertibatı İhtiva Edecek

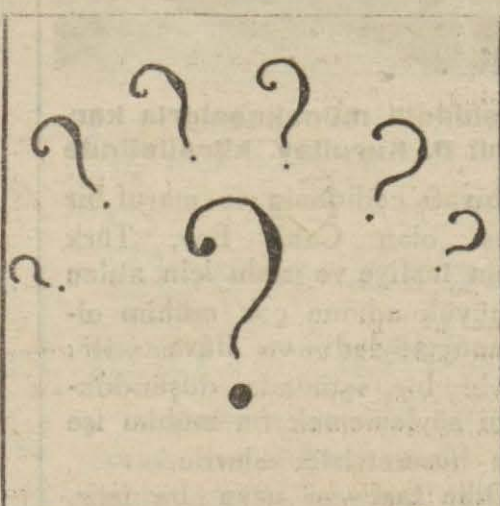
Şişli ilerisinde müselle denilen arazide yeni bir mezarlık yapılacağını yazmıştık. Yeni mezarlıkta aileler için birinci, ikinci ve üçüncü sınıf olarak kısımlar ayrılacak ve para ile satılacaktır. Belediye, mezarlık arsasını Maliyeden meccanen alacak olursa aile mezarlıkları ucuz olacaktır.

Mezarlığın her tarafına servi, çınar ve sair gölge veren ağaçlar dikilecek ve mezarlık küzel bir manzara arzedecektir. Meydandaki parka çiçekler dikilecektir. Ayrıca yanına bir de gazilhan ve bekçi odaları yapılacaktır.

Burada defnedilen ölümlerin öldükleri tarihleri kayıt içinde bir defter tutulacaktır. Şehir içinde yatan meşhur zevatın kemikleriyle tarihî taşlarında buraya nakline müsaade edilecektir. Ölümlere hürmet bir hissiyat meselesi olduğu için Belediye halkın hissiyatına tevafuk edecek herşeyi bu yeni mezarlıkta temin edecektir. Mezarlık gelecek bahardan itibaren ölümlere açılacak buraya gömülen ölümlerin yerine asgari beş seneden evvel başka ölü gömdürülmiyecektir.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan Bey Diyor Ki:

1 — Artık Öz türkçe konuşacağız Hasan Bey..

2 — Şimdi, meselâ birisi sana: "Hasan Bey.. Seni saygı ve sevgi ile ağırlarım.. Dese ne anlarsın?"

3: Hasan Bey — Karşıdakinin pek cesur bir adam olduğunu anlarm komşu..

4 — Neden Hasan Bey?

5: Hasan Bey — Bu züğürlükte insan ağırlamak için az mı cesaret ister komşucuğum?

Hergün

Kurultaydan
Sonra
Ne Olacak?

Birkaç gündemberi Dil Kurultayında verilen konferansları alâka ve merakla takip eden herkes, dilde yapılacak inkılabın şeklini merak ediyor. Kurultaydan sonra ne olacak? Lisanimiz bir denbire mi değişecek? Bütün ecnebi kelimeler atılıp yerine Türkçeleri mi konacak? Bu yeni dil ne şekilde tatbik ve tamim edilecek? Ve saire, ve sairel..

Falih Rifki B. "Hâkimiyeti Milliye," gazetesinde neşrettiği bir makalede Kurultaydan sonra yapılacak şeyleri anlatıyor ve yukarıdaki suallere hemen de tamamen cevap veriyor. Bu makalenin mühim kısımlarını naklediyoruz:

"Bundan sonra üç işimiz vardır: 1 - Lûgat, 2 - Sarf, 3 - İstihlaller. "Lûgat için kelimelerimizi kullanan bütün Türk lehçelerinden arıyacağız. Bulduğumuz kelimelerde bellibaşlı vasıf, şimdiki en ileri türkçe konuşuş ahengine uygun olmakla alışılmış veya alışılır karşılığını bulamadığımız ve kendi dilimizde ve boğazımızda türkçeleştirdiğimiz kelimeler lûgatimizde kalacaktır. İkisi de olmazsa muhtaç olduğumuz kelimeyi yeniden yapacağız. Eğer tayyareye bir karşılık bulmak vazifesi bize düşseydi, şüphesiz bu kelimeyi arapça "tayere" aslından değil, türkçe "uçmak" aslından alırdık.

"Bugün, yarın ve her zaman yeni kelimeyi nasıl yapacağımızı bize Türk sarf ve nahvinin tahlilli metotları gösterecektir. Çünkü yeni kelimeler bulmak istediğimiz vakit arap ve farsçaya baş vurduğumuz zamandanberi, Türk dilinin kelime yaratıcı usullerini ve zevkini unutmuşuzdur. Yati, çeki, vergi, olgun, solgun gibi arapçası veya farsçası ile değişmediğimiz Türk kelimelerini kullanır, fakat sanki bunlar birer kalmış gibi zannederdik.

Bu kelimelerin yatmaktan, çekmekten, vermektan, olmaktan ve solmaktan çıkarıldığını düşünüp başka fiillerden yeni lüzumlu kelimeler çıkarmayı akla getirmeyiz, gülmüş bile bulurduk.

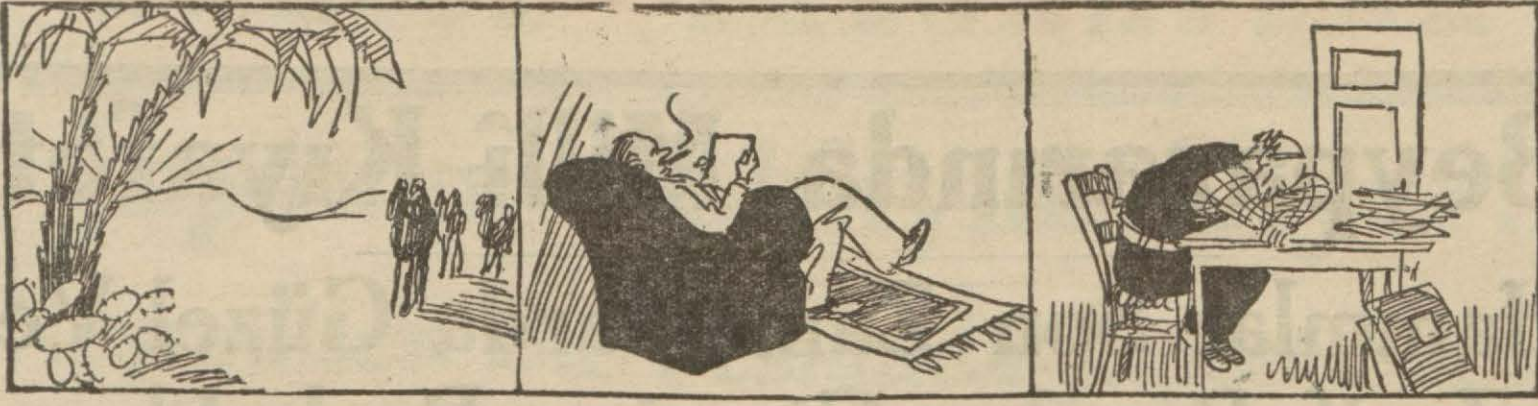
İstihlaller tam bir zaruret olmadıkça, Türk sarf ve nahvinin tahlilli metotlarından öğreneceğimiz veya tamamyacağımız Türk kelimeciliği esaslarına uyarak milileşecektir. Bunda da başlıca taassup, türkçeyi hem en tamam hem en güzel, hem bugünkü inceliğini bırakır değil, artırır ve ilerletir bir lisan yapmaktır.

"İlim ve zevk, ikisi beraber çalışacaktır. İlim yolları gösterecek, zevk teklifler arasında en uygun olanı seçecektir. Zevk dediğimiz zaman, arapçayı, farsçayı, osmanlıca'yı ahenkli ve güzel bulan, hasta ve soysuz zevk anlaşılmalıdır. Bilâkis bu zevk ne derse, doğrusu ancak aksi olabilir. Enfi değil burun'u, leyl'i veya seb'i değil gece'yi, sehab'i değil, bulut'u güzel bulan ve anlıyan zevktir, ki hakem olacaktır. Yeni'yi seven bu zevk için, hem cedit, hem de yenki istediğimiz aheng uygun olmaksızın bir diler.

Şimdi osmanlıcadan bize kaldığı ve karşılık bulamadığımız için kullandığımız kelimelerden ve klişe terkiplerden birçoğunu Türk harflerinin kalıbına bile sokamıyoruz. Bu kelime ve klişeler kalemimizin ucuna her gelişti zihinimiz türkçelerini aramaktadır. Onun için bir tasfiye, hemde esaslı bir tasfiye olacaktır. Hangimiz teşriki mesai klişesini istiyerek kullanıyoruz? Henüz Türk milletinin binde birinin dilini uyduramadığı tayyare gibi kelimelere iyi bir karşılık bulunduğu zaman, hemen almakta tereddüt etmiyoruz. Bir defa herhangi bir zevki bozuk tarafından alınmış ve

Son Postanın Resimli Makalesi

Hayat, İnsan

1 - Uzun yollara çıkan kârvanlar, erecekleri yere kadar varabilmek için yolda konaklara, çölde vahalara tesadüf eder, burarlarda dinlenir ve ertesi günü yolculuk için kuvvet toplarlar.

2 - Hayat ta, üzerinde muhtelif konaklar bulunan bir yoldur. İnsan bu yolda yoruldukça dinlenecek bir konak bulur, orada dinlenir, yeniden kuvvet alır ve yürür.

3 - Fakat insana her yorulduğu yerde konak yapmazlar ve vaha yaratmazlar. İnsan konak mahalline varmadan yorulur ve bitap kalırsa, düşer, ve ölür.

SON TELGRAF HABERLERİ**İsmet Pş. Malatyada****Başvekil Pş. Kömürhan Köprüsünü Bizzat Küşat Edecek**

Malatya, 2 (Hususi) — Fırat üzerinde inşa edilen muazzam Kömürhan köprüsünün açılma merasimi ayın beşinde saat onda Başvekil Pş. tarafından yapılacaktır. Küşat Merasimi günü ve saati bu suretle kat'î olarak

tesbit edilmiştir. Asyanın en büyük betonarme köprüsü olan ve dünyanın da dördüncü muazzam köprüsü bulunan bu köprü'nün küşat merasimi için burada büyük hazırlıklar yapılmaktadır.

Başvekil Paşa yarın burada bulunacaktır. Şehirde kırk tane zafer takı kurulmuştur. Küşat resminde Nafia Vekâletinin Türk mütehasıs mühendisleri de hazır bulunacaktır. Bu meyanda Vekâletin köprüler mütehasısı Kemal B. de vardır.

Kara Ali Yine Kazandı**Ankara Güreşleri Bitti, Kara Ali Tekrar Başpehlivan Oldu**

Ankara 3 (Hususi) — Alaturka güreş müsabakalarına dün de şehir bahçesinde devam edilmiştir. Bu müsabakalar Türkiye başpehlivanlığına alâkadar olduğu için bahçe çok kalabalıktı.

Neticede küçük ortada; Adapazarlı Bekir birinci, Bursalı Hüseyin ikinci olmuştur. Baş altına Mandıralı Mahmut, Bursalı İbrahim, Uzunköprülü Hüseyin pehlivanlar kuvvetleri ve gösterdikleri meharet itibarile hakem heyeti tarafından müsavi ve her üç pehlivan da birinci olarak kabul ve ilân edilmiştir.

Başta Bandırmalı Kara Ali ile Manisalı Rifat pehlivanlar karşılaşmış ve neticede Kara Ali galip gelerek 932 senesi Türkiye Başpehlivanlığını kazanmıştır. Kara Ali pehlivan ayrıca Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Ankara Mıntakası tarafından bir vazo, Ankara Elektrik Şirketi tarafından da bir makine hediye edilmiştir.

İzmirdeki Futbol Müsabakaları
İzmir, 2 (A. A.) — Türkiye birinciliklerinin üçüncü grup müsabakalarına bugün de devam

Tecessür Telgrafı

Ankara, 3 (Hususi) — Gazi Hz. ile Başvekil İsmet Pş. Yunanistan hükümetine zelzele dolayısıyla birer tecessür telgrafı çekmişlerdir.

kamusa geçmiş diye dilimize ve boğazımıza uymayan çetrefil kelimeleri bütün gelecek nesillere de zorlamaklığımız doğru değildir.

İlim ve zevk birleştiği zaman aslâ yanlış ve çirkin çıkmaz; her vakit doğru ve güzel çıkar. "

Bir Çete Tenkil Edildi

Muş, 2 (Hususi) — Üç sene denberi bu havaliyi bizar eden Tefvik çetesi tenkil edilmiştir. Uzun müsademelerden sonra şerirlerin reisi ölü ve diğer arkadaşları diri olarak yakalanmıştır. Köylü: C.

Kalpazanlık

İzmir, (Hususi) — İzmirde kalp yirmi beşlik yapan bir şebeke cürmü meşhut hâlinde yakalanmıştır. Şebeke şimdiye kadar 35 tane yirmi beşlik yapmıştır.

İmal şebekesi seyyar dışçı İsmail, Uşaklı Şerif, kahveci Yusuf Ziyadan sürme şebekesi de Kulalı Kemal, Buldanlı Mustafa, Selânikli Osman ile Fatma Hanımdan müteşekkildir. Tahkikat yapılmaktadır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

"Son zamanlarda şehrimize külliyyetli miktarda koyun geldiği için Uzunçarşı ve Kadıköyünde bir koyun 350-400 kuruş arasında satılmaktadır.

"Hayvan borsasında ayaktan, yani diri olarak bir karaman koyununun kilosu on, on beş kuruştan muamele görüyor. Karaman koyunu kesildikten sonra yarı ağırlığını kaybediyor ve on kuruşa hayvan bor-

sasında muamele gören karamanın kilosu yirmi kuruşa çıkıyor.

"Kiloyu okkaya tahvil edince tahminen etin okkası otuz kuruşa geliyor. Buna okka başında on kuruş mezbahe resmini, on kuruş ta toptancının kârını zamtlemek lâzımdır. Perakendeci de bu mali dükkânda elli kuruşa satıyor. "

Bu gidikle et fiatlerinin ucuzlayabileceğine, artık,

İSTER İNAN. İSTER İNANMA!**Sözün Kısası**

Münderecatımızın çokluğundan dercedilememiştir.

Limanda**Bir Umumî Müdürlük Teşkil Edilecek**

İstanbul limanında emniyetsizliğin izalesi, limanın ikisadı noktai nazardan inkışafı için limanla alâkadar bütün müesseselerin birleştirilmesi bir Liman Umum Müdürlüğü teşkili takarrür etmiştir. Umum müdürlüğe Liman şirketi müdürü Hamdi Beyin getirilmesi muhtemeldir.

Garbî Trakya Türkleri

Garbî Trakya Türklerinin mal ve mülklerini yokbahasına satarak veya terkedererek memleketimize iltica ettikleri haber verilmekte, ciddi tedbirler alınması istenmektedir.

Temenniler**Yarın İktisat Vekiline Arz Edilcek**

Yarın Ticaret Odasında İktisat Vekilinin de bulunacağı bir içtima yapılacaktır. Bu içtimada ihracatçı, idhalâtçı ve sanayicilerin ayrı ayrı ve müşterek derterleri ve şikâyetleri mevzubahs olacaktır.

Takas Komisyonunda

Ticaret Müdürü Muhsin, Ticaret Odası Umumî Kâtibi Vahbi, Ofis Müdürü Cemal, Zahir Bor-sası Komseri Âkif Beylerden müteşekkil Takas Komisyonu dünden itibaren işe başlamıştır.

Yük Arabalarına Lâstik

Yük arabalarının tekerleklerine lâstik konulması ve bir müddet sonra yaysız arabaların şehir dahilinde işletilmesinin menedilmesi tekkarrür etmiştir.

Sanayi Birliğinde

Sanayi Birliği Heyeti umumiyesi dün fevkalâde olarak içtima etmiş, fabrikaların mevaddı iptidaiye talep ve ihtiyaçları hakkında İktisat Vekâleti nezdinde bazı teşebbüsât ve temenniyatta bulunulmasına karar verilmiştir.

Samsun Sivas Hattı

Samsun - Sivas hattının 29 Teşrinievvel Cümhuriyet bayramında merasimle açılması takarrür etmiştir. Merasimde İsmet Paşanın da bulunması muhtemeldir.

İş Bankasında**Yeni Tayinler Yapıldı Ve Kararlar Verildi**

İş Bankası İdare Meclisi son içtimasında Banka Umum Müdürlüğü vekillğine Mummer Beyi, İstanbul şubesi Müdürlüğüne de Yusuf Ziya Beyi tayin etmiştir.

İş Banhasının idare ettiği birçok fabrika ve müesseseler vardır. Bu müesseseler arasında ahenk ve irtibat tesisi için Bankada bir İştirak Bürosu tesisi, büronun riyasetine umumî Kâtip Hamit Beyin getirilmesi tekkarrür etmiştir. Banka Umumî Müfettişliğinesabık Ankara Müdüdü Sami, inhilâl eden Umumî Kâtipliğe de Umumî Kâtip Muavinî Bakı Beyler getirilmişlerdir. İş Bankası Türkiyede bir kâğıt, bir cam fabrikası kurmaya karar vermiştir. Telkikat yapılmaktadır.

Darpane Müdürü

Ankara 3 (Hususi) — Darpane müdürü Ali Cemal Bey görülen lüzum üzerine vekâlet emrine alınmıştır.

Memleket Manzaraları

Fındık Piyasası
Düşük Gidiyor

Ordu (Hususî) — Bir aydan beri piyasaya gelmekte olan yeni fındık mahsulümüzün satış fiyatları düşkün gidiyor. 28 - 30 kuruş gibi vasatî bir fiatle muamele görmesine intizar olunan fındıklarımızın ilk piyasası 18 kuruştan başlaması müstahsillerimizi bir parça düşündürdü ve bilhassa boyunlarını eğdi.

Fındık istihşalâtında ihtiyar olunan zarurî masrafların miktarına ve fındıklılığın içyüzüne vakıf olmayanlara 18 - 20 kuruş mütadil bir fiat görünürse de; bu fiatler müstahsillerimizin fındıklıktan bekledikleri menfaatle karışacak derecede iyi bir fiat olarak kabul edilemez. Çünkü umumi harpten evvelki fındık satışları esas olarak kabul edilirse Fındıklarımızın 30 - 32 kuruşa satılması icap edeceği için bundan noksan fiatle satılan fındıklara aslı kıymetlerini kaybetmiş nazaretle bakılır.

Fındık istihşalâtında ihtiyar olunan zarurî masrafların hiçbir noktasında tasarruf edemiyen birinci sınıf müstahsillerimize fındığın okkası 12 ve hatta 14 kuruşa; bazı noktalarda tasarruf yapan ikinci sınıf müstahsillerimize 10 kuruşa mal olduğuna göre hali hazırdaki satış fiyatlarıyla her okka da temin olunabilecek 6-7 kuruş temettu, fındıklıktan beklenen kazanca tekabül etmeyecek derecededir. Esasen bu sene fındıklarımızın istenilen derecede mebzul olmayışı ve satış fiyatlarının bu şekilde düşkün bulunması memlekete yetecek faydayı temin edemeyecektir. Fındık satışlarının bu kadar düşkün olmasında ihracat tacirlerinin de parmağı olduğu söylenmektedir. —Ş.

İstanbulun
Kurtuluşu

6 teşrinievvel perşembe günü İstanbulun Kurtuluş bayramıdır. Belediye tezahürat için program hazırlanmaktadır.

Adliyede Bir Tayin

Adliye Başmüfettişlerinden Salih Hilmi B. münhal bulunan İstanbul Adliyesi Başmüfettişliğine tayin edilmiştir.

90 Sene Hapis

Evvelce hırsızlıktan ve adam yaralamaktan (90) sene hapse mahkûm olan İbrahim hakkındaki hüküm, temyizın nakzından sonra 16 sene 18 ay 3 gün ağır hapse tahvil edilmiştir.

SON POSTANIN
İLÂN FIATLARI

- 1—İlânın bir satırı gazetenin metin yazısına vasatî 4 kelimedir.
- 2—Aynı yazının 2 satırı 1 santimdir.
- 3—Daha kalın ve daha ince yazılar santim ile hesap edilir.
- 4—Sayfasına göre ilânlar aşağıdaki fiatlara tâbidir:

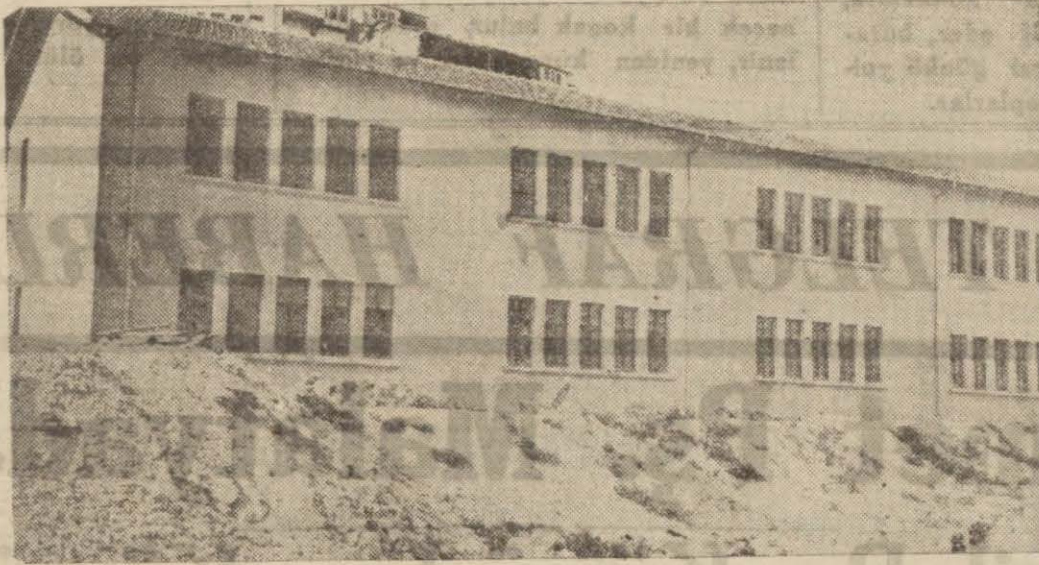
Sayfa	Santim	Kr.
1 inci	400	Kr.
2 "	250	"
3 "	200	"
4-5 "	100	"
Diğer sayfalarda		50
Son 2 sayfada		25

MEMLEKET HABERLERİ

Beypazarında Millî Kıyafet
Hanımlar Son Zamanlarda Güzel Ve
Zarif Bereler Giymiye Başladılar

Beypazarı, (Hususî) — Kasabamızın halkı bu mevsimde kıyafet zahirelerini hazırlayıp kilârlarını doldurur ve bütün kış rahatça bunları istihlâk ederler. Beypazarında şimdi her evde tarhana, makarna, kuskus yapma, sebze kurutma, sucuk dodurma faaliyeti vardır. Birçok evlerde bu işler imece ile görülmektedir.

Kadınlarımız yiyeceklerini ellerile hazırlamaktan zevk alırlar. Tarhana, makarna, sucuk gibi yiyecekleri bakkaldan alanlar ev kadını olamamakla ittihâm edil-

Beypazarı manzaralarından: Birinci ilköğretim binası

mektedirler.

Burada şunu söyleyeyim ki kadınlarımız Beypazarına mahsus kıyafetlerini muhafaza hususunda ısrar etmekte ve bu kıyafetin en son moda olduğunu, bugün dünya kadınlarının

kendi kıyafetlerini örnek alacaklarını söylemektedirler.

Filhakika kadınlarımızın kıyafeti millî ve çok zarif bir kıyafettir. Yüksek ökçe, ipek çorap, yünlü veya ipekli bluz, şalvar şeklinde fakat çok zarif bir etek.

Yalnız kadınlarımız sokağa çıktıkları zaman şapka giymiyorlar ve bürgü denilen bir örtü ile başlarını örtüyorlar. Bununla beraber bu bürgü örtmek âdeti yavaş yavaş ortadan kalkmakta, yerini gayet şık yapılan berelere terk etmektedir. — F. C.

Ahlatta
Takip Edilen
Haydutlar

Erciş (Hususî) — Ahlat kazasına merbut Köşeler köylü evvelki gece ansızın eşkıyalar tarafından basılmış, köylüler ile yarım saat müsademe olmuş ve Kasım isminde bir köylü ölmüştür. Vak'a hükümet tarafından haber alınmış, eşkıyaların takibine başlanılmıştır. Fakat köylünün ölümünde Halit B. isminde birisinin parmağı olduğu noktadan da takibat yapılmaktadır.

Tirede

Bir Ortamektebe Şiddetle
İhtiyaç Vardır

Tire, (Hususî) — Tirede çok hararetli bir maarif faaliyeti vardır. Bu sene köylerde on sekiz mektep inşa edilmiştir. Karagazi civarındaki üçüncü ilköğretim yanına yeni bir pavyon ilâve edilmiştir.

Yalnız burada ortamektep yoktur. ve bir ortamektebe çok ihtiyaç vardır. Maarif Vekâleti müsaade ettiği takdirde ortamektep te derhal tesis edilecektir.

Tire ile İzmir ve Aydın arasındaki yolların da yeniden inşa ve tamirine başlanmıştır.

Gençler Himaye İstiyor

Susuzluk, (Hususî) — Burada spor vaziyeti çok ölgündür. Spora düşkün olan gençler biraz himaye görseler Susuzlukta canlı spor faaliyetleri olacaktır.

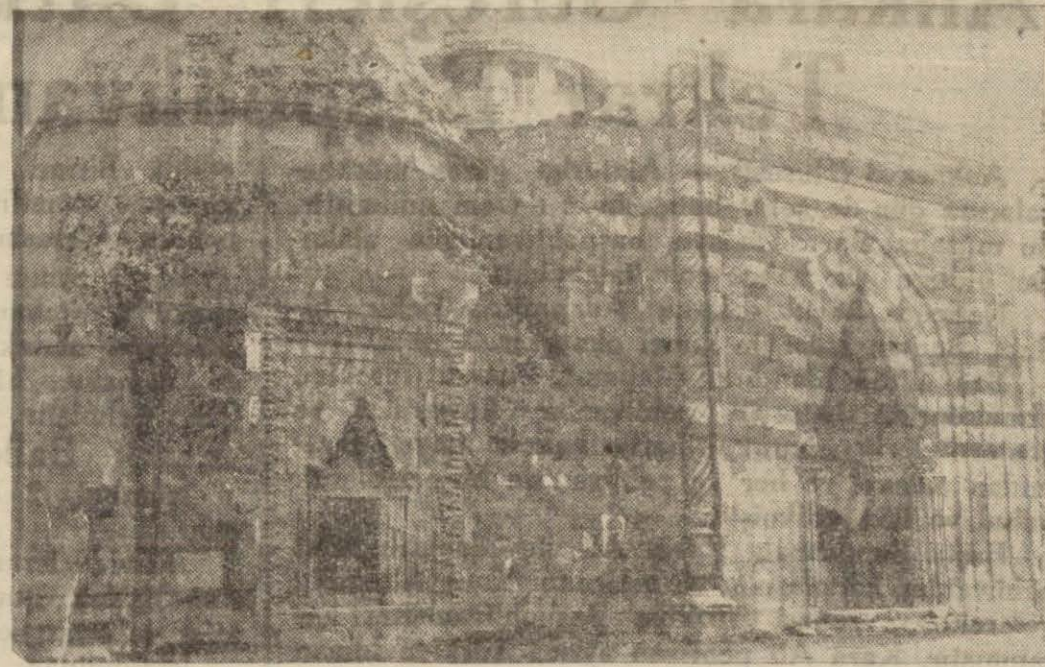
Ucuz Sigaralar

Zafranbolu (Hususî) — İnhisar İdaresinin fiatını (6) kuruştan (4) kuruşa indirdiği köylü sigaraları çok revaçtadır, halk kâmilen bu sigaraları içmektedir.

Kuduz Bir Köpek

Bursa (Hususî) — Burada bir köpek kudurmuş, setbaşı mektebinden Cahit Efendiyi ısırmıştır. Köpek itlâf edilmiş, Cahit Ef. tedavi altına alınmıştır.

Müze Halinde Bir Şehir

Kırşehir Kıymetli Tarih
Yadigârlarile Doludur

Kırşehirden tarihî binalardan

Kırşehir (Hususî) — Tabiatın bütün güzelliğini sinesinde toplayan, Akbayır Kervankesen dağları arasında yem yeşil bir boğazı andıran Kırşehir, türk tarihinin türk medeniyetinin belli başlı eserlerini ihtiva etmektedir.

Türk medeniyetinin şaheser abideleri meyânında camiler ve gümbentler bilhassa şayanı tetkiktir. Şehir bu eski eserlerle kıymetli bir müze halini almış bulunmaktadır. Şehrimizde terkedi-

Cacabey camii ve türbesi

lememiş ve terk edilmesi güç gelmiş bazı adetler vardır.

Birçok şehirlerimizde, bilhassa İstanbulda artık tarihe karışmış bulunan bu âdetlere göre kadınlar kocalarıyla birlikte sokağa çıkamazlar, gelinler, kaynata, kaynana, görümce yanında oturup konuşamaz, yemek yemezler. Genç kızlar nişanlıları ile konuşamaz ve onlara görünemezler. Bilinemez nedendir, bu âdetler burada henüz muhafaza edilmektedir. — Ş. S.

Orhangazide

Bir Erkek Ve Bir De Kadın
Tevkif Edildi

Orhangazi (Hususî) — Kızları iğfal ve fuhşa teşvik cürmüyle bir erkek ve bir de kadın tevkif edilmiş ve Bursa Ağır Ceza mahkemesine gönderilmişlerdir.

Havalar Çok Sıcak

Gemlik, (Hususî) — Havalar çok sıcaktır. Hararet gölgede (30) derecedir, mektepler bu yüzden öğleden sonra tatil edilmektedir.

Salihlide

Bir Sigara Kâğıdı Kaçakçısı
Yakayı Ele Verdi

Salihli (Hususî) — Bu civarda Adala nahiyesinde bir kaçakçı yakalanmıştır. Mehmet Ali namındaki bu kaçakçı jandarma tarafından aranmakta, fakat cürmü meşhûr halinde yakalanamamakta idi. Son zamanlarda sığır almak bahanesiyle nahiyeye gelip giden Mehmet Ali getirdiği kaçak sigara kâğıtlarını Ümmü isminde bir kadına sattığı görülmüş ve derhal yakalanmıştır. 2662 deste kâğıt müsadere edilmiştir.

Tarihî Fıkra

Kızlıktan
Erkeklığe

Vaktile batıl bir itikat vardı, bütün hurafeler gibi gülünçtü. Fakat beşerin ne tuhaf huylular kurup ne garip emeller beslediğine delâlet etmek itibarile de dikkate değerdi.

Bu itikada göre ebem kuşağı, eylem sağma denilen ve lügatte Alâimüssema, Kavsikezeh diye mukayyet olan semavi alaca şeridin altından geçenler, erkeğe kadın, kadına erkek olurdu. Sokakta kaydırak oynarken oğlanlardan dayak yiyen nice sümüklü mahalle kızları, kına gecelerinde allıklı, rastıklı gelinlere imrenen nice minimini erkekler, o kuşağın altından geçerek cinsiyetlerini tebdil etmek istemişler ve emellerine muvaffak olamayınca içlerini çekip hayıflanmışlardır!

Geçen nesillere bir türlü nasip olamayan bu değişiklik son yıllarda okadar sık vaki olmağa başladı ki, insanın, kavsihazehler altından geçmek sırrının artık münkeşif olduğuna inanacağı geliyor. Hemen hergün bir kızın erkekleştiği veya bir erkeğin kadınlığına intikal etmiş ve hastaneden çıkar çıkmaz gazetelere ilân vererek koca aramaya koyulmuştur.

Dediğimiz gibi bu iş, vaktile de arzu ediliyordu, fakat temin edilemiyordu. Cinsiyetlerini değiştirmek isteyenler gözlerini ancak göğe dikmişlerdi, cerrahların bu maslahata yardımları dokunabileceğini umuyorlardı. Hatta bugün olduğu gibi tesadüfün mes'ut veya names'ut lütfuna ererek cinsiyetlerini değiştirebilenler, mahkemelere götürülüyorlar, isticvap ediliyorlar, sicil geçirilip hücmete raptolunuyorlardı.

Nadir hâdiseleri, ibretli maceraları, zarif vak'aları etraflı bir tettebbüle iktifat ve tasnif ederek büyücek bir eser vücuda getiren eski muharrirlerimizden Lebip Efendi bu bahse dair de şöyle bir fıkra yazıyor:

(745 senei hicriyesi havadisindir ki Trablusta Nefise namında bir kızcağızı üç defa düğün dernek yapıp evlendirdiler, ero verdiler. Lâkin onu tezevvüç edenler bir türlü imtizaç edemediler, geri gönderdiler. Kızcağız üç kocadan dul kaldıktan ve on beş (!) yaşına girdikten sonra güğsündeki toparlaklar kayboldu ve uzviyetinde tedricî tahavvülle yüz göstermeye başladı. Trablus ahalişi telâşa düşüp umumî mahzar yazdılar, vaktin hükümdarına gönderdiler!.

Lebip Efendi bu hâdisenin "kıyamet alâmeti", sayıldığı zikretmiyorsa da biz öyle bir zehabın da uyandığına şüphe etmiyoruz.

Fakat bugün kızın erkek ve erkeğin kadın olması da tabii. Kimsenin bu değişikliklere kıymet verdiği yok. Beş on yıl sonra ise bu tahavvüllerin maalesef zevki de kalmıyacak!

★

Fasulyeler Taş Olmuş!

Gemlik, (Hususî) — Umurbey köyünde muallim Nedim Yaman Bey taş haline gelmiş fasulye mercimek incir taneleri bulmuş ve üzerlerinde tetkikat yapmaya başlamıştır.

Siyaset Âlemi

İnsanlar Maalesef
Harpten
Uslanmıyor

Fransa ile İspanya arasında avuç içi kadar küçük bir memleket vardır: Andor Cumhuriyeti.

Halkı aslen İspanyoldur. Eski Fransız - İspanyol siyasî kavgalarının bir neticesi olmak üzere bu Cumhuriyet nasılsa zahiren müstakil kalabilmiştir. Fakat hakikatte iki metbuu vardır.

1 - Fransız Cümhur Reisi.

2 - İspanyanın Ürgel piskoposu.

Garip bir siyasî itilâf, umumî nüfusu birkaç bini geçmeyen bu küçük Cumhuriyeti, birbirine hiçbir münasebeti olmayan bu iki başa bağlamıştır. Yine garip bir telâkki neticesi, Andor Cumhuriyetinin tâbi bulunduğu bu iki şahsiyet, esas sıfatlarına rağmen "Prens", unvanını taşırlar: Andor Cumhuriyetinin müsterek prensler.

Her defa Fransa'da Cümhur reisi değişikçe veya Ürgel yeni bir piskopos tayin edildikçe, bu tebeddül, hususî merasimle Andor Cumhuriyetine tebliğ edilir, ondan, yeni metbuuna karşı sadakat vâidi yapılması istenir.

Umumî harp, milletlerin kendi mukadderatlarını kendilerinin tayin etmesi prensibinin ortaya çıkmasına vesile veren acı bir imtihan oldu. Bu prensibin tarla kuşlarını avlamak için karşidan gösterilen aynalar gibi bir nevi aldatıcı tuzak olduğunu hâlâ anlamıyanlar, bir avuç insan üzerinde tesis etmekten zevk almaktaki insanî hobbiniyi mazur görecek kadar sayıf kimselerdir. İnsanlar bu kadar saf ve aptal davrandıkça, bir takım teşekküllerin, birtakım milletlerin diğer kitleler ve milletlerin üzerine kullanılmaması için hiçbir sebep yoktur. Bir Andor Cumhuriyetini düşünelim, bir Fransız Cümhur Reisinin prensliğini göz önüne getirin, bir de milletlerin mukadderatlarını serbestçe tayin etmeleri prensibini düşünün. Hayır, bir değil, birkaç harp daha biz insanları uslandırmıyacaktır.

Süreyya

Avrupa İttihadı
Kongresi

Bal, 2 - Avrupa memleketleri ittihadı üçüncü kongresi dün burada açılmıştır. Kongrede 26 memleketi temsil eden 600 muraahas hazır bulunmuştur. Kongre Reisi Kont Kudenhov Kalergi bir küşat nutku söylemiştir.

Kont telâş ve endişeli bir ifade ile demiştir ki: Avrupa iki öldürücü tehlike karşısında bulunuyor. Bunlardan biri cihan ihtilâlinin, diğeri de yeni bir cihan harbinin zühürüdür.

TEFRİKAN UMARASI: 86

ÇOCUKLUĞUM

Meşhur Rus Edibi Maksim Gorkıno'nun hayal romanı

— Oğlum yeter artık, git!
Diye bağırdı.
— Ouu niçin koğdunuz?
— Hâlâ konuşuyor musun!..
— Hepiniz budalasınlz.
Ninem islak tahta bezini bana yapıştırdı ve bağırdı:
— Ulan deli mi oldun?..
"Sana demek istemiyorum, fakat diğerleri hepsi budalal", diye tashih etmek istedim, fakat bu, onu hiç teskin etmemişti. Akşam yemeğinde büyük babam dedi ki:

Türkçeye Çeviren: Muvaffak

— Artık ondan kurtulduk, Allaha şükür! Ne zaman onu görsen içime bir ok saplanıyordu. O buradan defolmalıdır, diyordum!..

Hırsımdan kaşığı kırardım ve buna mukabil adamakıllı bir dayak yedim.

Hayatta sayısız insan tanıdım. Bunlar yurtlarının en iyi evlâtları oldukları halde topraklarında yabancı kalmışlardı.

İşte benim ilk dostluğum böyle bitti.

HARİCİ TELGRAFLAR

Japonya Haklıyım Diyor!

Neşredilen Bir Vesikada Japon Sefiri
Çok Mühim Şeyler Söylüyor

Paris 2 - Havas Ajansı, Milletler Cemiyeti Mançuri tetkik komisiyonu âzasile Japon Hariciye Nazırı arasında geçen çok şayanı dikkat bir muhavereyi neşretmektedir. Buna nazaran Japon Hariciye Nazırı M. Uşida diyor ki:

"Japonya cihan efkârı umumiyesine ve beynelmîl münasebetler arasındaki âlemlşümül vaziyetine çok büyük bir ehemmiyet verir. Fakat bu meselenin halline varacak yegâne yol, Japonyanın nazarında, yeni Mançuri devletinin tanınmasından ibarettir. Bütün Japon halkı, böyle istiyor.

Mançuri ile Çin arasında, nazari surette bile olsa, herhangi bir bağın mevcudiyeti kabul edilemez. Çünkü bu bağlar, ne mahiyette olursa olsunlar, Çin Mançurideki eski vaziyetini iadeye kalkışmasına esas teşkil etmekten başka birşeye yaramaz.

Çini her memlekettten iyi tanıyan Japonya, Çinin vaatlerini çoktan tecrübe etmiştir. Esasen Çin ve Rusya ötedenberi Mançuri'de Japonyaya karşı tecavüz-kâr bir siyaset takip etmişlerdir. Japon hükümeti, Çinin herhangi bir teklifini tetkike hazır bulunmaktadır. Fakat Çin hükümeti, Çinin herhangi bir teklifini tetkike hazır bulunmamaktadır. Fakat Çin hükümeti de Mançuri'den kat'î surette vaz geçmeğe mecbur olduğuna anlamalıdır.

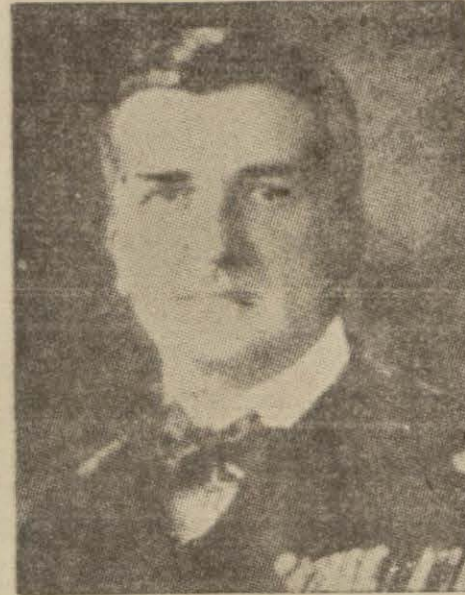
Bundan sonra Komisyon Reisi M. Litton ile M. Uşida arasında şu muhavere geçmiştir:

Litton - Mançuri tabirinden maksudunuz nedir? Mançurinin hudutları nedir?

Uşida - Mançuri tabirine biz şarktaki 4 eyaleti ve Mongolistanın dahili kısmını kast ediyoruz. Mançurinin hududunu sarîh surette tayin etmek bugün imkânsızdır.

Litton - Hudutlarını bilmediğiniz bir memleketin tanınmasından nasıl bahsedebiliyorsunuz?

Uşida - Versailles muahdesinde Lehistan hakkında böyle bir misal mevcut olduğu aşikârdır.

Macaristada Kont Karolin kabinesi istifa etti. Millî - Ziraat fırkasının reisi olan Kont Karolin, fırkanın programını aynen tatbik edemediğinden istifaya mecbur olmuştur. Naibi - Saltanat Amiral Horti, muhtelif fırka reisleriyle konuşuktan sonra, Millî Müdafaa Nazırı Jeneral Yulius Gomboesi, yeni kabineyi teşkile memur etti. Jeneral Gomboesi'nin Başvekâlete gelmesi, milliyetçi fırkalar tarafından memnuniyetle karşılandı. Yeni Başvekil Macar ordusunu Triyanon muahednamesi çerçevesi dahilinde mükemmel bir hale getirmiştir. Bundan maada teslihatta muavenet esasını, Almanyadan daha çok evvel ileri sürmüştü.

Resmimiz solda yeni Başvekil Jeneral Gomboesi, solda Naibi Saltanat Amiral Hortiyi göstermektedir.

Mühim Bir İstifa

M. Titulesko, Fransa Ve Lehistan Romanyayı Himaye Edemiyorlar! Diyor

Londra 2 - Romanyanın Londra Sefiri ve Akvam Cemiyetinde daimi aza olan M. Tituleskun iki vazifesinden de istifa etmesi bir hayli dedikoduyu mucip oldu.

M. Titulesko istifasının sebeplerini Röyter Ajansına şöyle izah etmiştir:

Romanya ile müttefikleri Fransa ve Lehistanın 8 aydanberi devam eden konuşmalarından Romanyanın menfaatlerini koruyacak bir anlaşma elde etmeye muvaffak olmanın imkân haricinde olduğuna kani oldum.

Bu mesle yalnız bir ademi tecavüz misakı aktından ibarettir. Fakat Besarabya ihtilâfını doğrudan doğruya veya bilvasıta Sovyetlerle ve Romanya arasında halletmiyor. İhtilâf daima bakı.

Briand - Kellog misakı mevcut iken, diğeri bir misaka mürracat etmek fuzulidir zannediyorum.

Romanyanın aldığı bu vaziyet Fransayı hiçbir taahhüt altına sokmayacaktır. Bilâkis Fransanın Sovyetler ile candan anlaşması mümkün olursa bu vaziyetten Romanya sadece fayda görür..

M. Tutilesko sözlerini şu suretle bitirmiştir:

"Yükselttiğim sesin Romanyanın sesi olduğuna kat'î surette kanaat hâsil edeceğim gün beynelmîl sahnede tekrar görüneceğim.."

TAKVİM

PAZARTESİ

31 GEN - 3 - 1ci TEŞRİN 932 huz: 150

Arabi

Rumi

30 - Cema.evvel: 1331 19 - Eylül - 1343

Vakt:	İzrail	vava	Vakt:	İzrail	vava
Günz:	12 07	1 58	Akşam:	12	7 50
Üğa:	6 13	12 03	Yata:	1 50	19 22
İkmal:	9 19	13 20	msat:	10 27	4 18

Ben çocukluk hayatımı bir arı kovana benzetiyorum. Vasat kabiliyette bir takım insanlar tıpkı arılar gibi hayat hakkındaki bilgi ve düşüncelerini, hüsnüniyetle, benim ruhi âlemimi zengileştirmek için taşıyorlardı. Ekseriya bu bal temiz değildi, acı idi. Fakat yine her bilgi gibi bir baldı.

(Pek âlâ) çıkıp gittikten sonra Peter Amca benimle dost olmuştu. Onun büyük babama benzeyen bazı tarafları vardı. O da zayıftı ve üstü başı sakız gibi temizdi. Fakat büyük babamdan daha küçük yapılı ve kuru idi. Alay olsun diye başına bir ihtiyar maskesi geçirilmiş bir çocuğa benziyordu. Yüzü ince bir deriden örülmüş bir elçe benziyordu. Göz oyuklarındaki

küçük hilekâr gözleri kafeslerinde mahpus iki kuş gibi fıldır fıldır dönüyorlardı. Yumuşak, kır saçları dalgalı dalgalı idi, gödük sakalı da sallanıyordu. Kısa bir pipo içiyor ve piposunun kurşunî halkaları da saçları gibi dalgalanıyordu. Konuşmasında bile bir eğilip bükülme, bir karışıklık vardı. Söylerken mebzulen beyit ve darbimesel kullanıyordu. Sesinin vızlıtlı bir ahengi vardı ki insana pekâlâ hoş gelebilirdi. Fakat ben onun sanki kendisini âleme gülünç etmek istediğini zannediyordum.

"İlk hizmete girdiğim sene.. diye anlatırdı. "Hanımım muhterem kontes Fatyana Leksyevna bana demirci ol dedi. Fakat biraz sonra bahçıvana yardım

Gönül İşleri

Kocamla
Barışmam
Doğru Mudur?

On iki senelik evli bir kadını. Kocam uysal bir ekekti. Bir de nur topu gibi bir erkek çocuğumuz olmuştu. Dırıltısız, zırlıtısız güzel güzel geçinip gidiyorduk. Kocam büyük bir şehirde mühim bir memuriyete tayin edildi. Bu tayin hayat tarzımızı değiştirdi. Kısmen cemiyete karışmaya başladık. Bu konforlu şehir ve yeni arkadaşlar kocamı baştan çıkardı. Barlara sefahat mahallerine devama, beni tahkire ve bir takım hiçten vesilelerle âdeta işkenceye başladı. Vaziyet gayri kabili tahammül bir şekil aldığından ayrılık için mahkemeye müracaata mecbur kaldım. Mahkeme beni haklı buldu. Ve kocamı tazminata mahkûm ederek bizi ayırdı. Şimdi ayrı ayrı memleketlerde bulunuyoruz. İkimizde duluz. Ben yakın akrabalarımın birisinin evinde oturuyorum. Fakat rahat ve müsterih değilim.

On yaşına giren çocuğum babasının vesayeti altında ve leylli bir mekteptedir. Çocuğum bu ayrılıktan çok müteessirdir. Onun bu teessürünü görünce ben de ne yapacağımı şaşırıyorum. Tatil zamanlarında çocuk vesilesile kocamla bir arkadaş gibi görüşüyoruz. Ben kocamın bana yaptıklarını unutarak yeniden barışmak istiyorum. Bu arzumu da kocama ihsas ettirdim.

Fakat o bunu anlamamazlıktan geliyor. Halbuki kocamla aramızda mühim bir yaş farkı vardır, Ben henüz gencim. Yeniden başka birisile yuva kurup mes'ut olmak imkânı vardır. Fakat çocuğumu yetim bırakmak istemiyorum.

Çocuğumun büyümesine itirazın her adamı büsbütün unutarak bir rahibe hayatı mı geçireyim. Barışsam hakkımda hayırlı olur mu ve onu da barışmak fikrine imale için ne yapmalıyım?..

Kadıköy F.

Kızım:

Geçen zaman ve tecrübe, sana hakikatı göstermeye kâfi gelmiş. Fakat erkek için vaziyet aynı değildir. O bekârken bütün ihtiyaçlarını tatmine muktedir olduğu için yeniden ev kurmaktan içtinap edebilir. Halbuki sen namuslu bir kadın gibi bekâr yaşayamayacağımı düşünerek evlenmek istersin. Onun için barışmak işinde ikinizin vaziyeti aynı değildir. Saniyen, talâka senin talip olmağın erkeği muğber etmiştir. Tekrar barışmak için senden işaret bekler.

Bence acele etmeyiniz. Bu arkadaşça münasebeti böylece bir müddet idame ediniz. Bu temas ve konuşmalar nihayet sizi anlaşmaya doğru götürecektir. HANIMTEYZE

et emri çıktı. Bu pekâlâ işime gelirdi. Sonra bir gün de dedi ki: — Petruşa daha iyisi git balık tut!

Neden tutmıyacaktım. Eğer pek lâzımsa balık tutmaya giderim. Fakat tam işe başladım ki balıklara veda etmek icabederdi. Şehre giderek arabacılıkla ekmeğimi kazanmalı ve muhterem hanımefendi için de bir pay ayırmalı idim. Buna karşı da bir diyeceğim yoktu. Daha kimbilir ne boyaya girecektik. Fakat bu değişikliğe irişemedim, çünkü (köylü hürriyeti) geldi, yetiştirdi. İşte böylece ben de bizim kâhyanla başbaşa kaldım. Şimdi benim hanımım, muhterem kontesim o.. (Arkası var)

"Son Posta," Holivutta hususi muhabiri bulunan yegâne Türk gazetesidir. Holivut muhabirimiz, her hafta bize mektup gönderir ve sinema âleminin içyüzünü anlatır.

S İ N E M A

"Son Posta," haftada iki defa sinema sayfası yapar. Bu sayfalarda dünyanın en yeni sinema haberleri, artistlerin hayatı ve sinema âlemindeki san'at cereyanlarından bahsedilir.

Anna Sten

Bu Güzel Yıldız İşkence Hayatı Yaşıyormuş

Holivut (Hususi) — Burada bir film kumpanyası tarafından angaje edilen maruf Rus yıldızı Anna Sten adeta bir esir hayatı yaşamaktadır. Anna Sten angaje edildiği film kumpanyasının adeta bir esiresidir. Bu kadar ağır şartları ihtiva eden bir mukavele-nameyi imzaladığına bizzat Anna Sten de şahıstır. Mukaveledeki şartlardan bazıları şunlardır: Anna Sten, halka görünmeyecek, stüdyodan başka bir yerde fotoğrafını çekmeyecek, resamlara model olmayacak, gazetecilere beyanatta bulunmayacak, kimseye imzalı fotoğraf vermeyecek, kimse ile muhabere edemeyecek.

Bu feci şartları her nasılsa kabul eden zavallı yıldız stüdyodaki işini bitirdikten sonra kapalı bir otomobil ile evine gitmekte ve evde bir kaç saat İngilizce ders almakta, sair zamanlarda da kendi kendine şarkı söyleyerek dans etmek suretile vakit geçirmektedir. — Turan

Beyaz Zombi

Eski sinema yıldızlarından Bellami tekrar beyaz perdeye atılmıştır. Çevirdiği filmin adı "Beyaz Zombi," dir.

Şehrimizde sinema mevsimi başlıyalı iki hafta oldu. Fakat sinemaların önümüzdeki hafta programları hayli güzel ve dolgundur. Bu meyanda Opera sinemasının önümüzdeki çarşamba akşamından itibaren göstereceği "Vatan uğrunda," isimli film seyircilere çok heyecanlı saatler yaşatacaktır. Resmimiz bu güzel filminden bir sahneyi canlandırıyor.

İki Artist

Bindikleri Eşekleri Yere Devirdiler

Arkadaşı F. I. Şalâpin ile beraber Donkişot filmini çevirmekte olan maruf rejisör Pabst büyük bir müşkülâta maruz kalmıştır. Bu filmde Şanso rolünü Dorvil isminde bir Fransız artisti ve arkadaşı rolünü de Pobey isminde bir İngiliz artisti ifa ediyordu.

Artistlerin her ikisi de çok ağır ve şişman olduklarından bu civardan bunlar için tedarik edilen eşekler yıldızların ağırlığına tahammül edememiş, bu yüzden film yarıda kalmıştır. Bu civarda bulunan birçok eşeklerden hiçbiri işe yaramamıştır. Eşekler için artistleri feda edemiyen ve esasen bu artistleri müşkülâta bulabilen rejisör nihayet uzak bir yerden iki kuvvetli eşek getirmeye mecbur olmuştur.

Polis Filimleri

Son zamanlarda zabıta filimleri tekrar moda haline gelmiştir. Yakında Ateşten Müselles isminde bir film gösterilecektir.

Emlâk Sahibi

Jorj Bankroft sadece san'at-kâr değildir. Aynı zamanda emlâk sahibidir. Üç tane sinema binası vardır.

Sigortalı Bir Tebessüm

Ivan Prentan Fransız yıldızları arasında tebessüm ve kakhahalarile şöhet bulmuştur. Gülüşünü yüz bin altmış franga sigorta ettiren bu güzel yıldız, yakında büyük bir filmde rol alacaktır. İvan evvelce tiyatrodan çalışıyordu. Fakat güzel tebessümü sayesinde sinemacılar peşine düştüler ve cici yıldız beyaz perdeye kaçırdılar.

Hırsızlar Ve Sinema Yıldızları

(Berlin) de tutulan bir otomobil hırsız polise komiserliği tarafından isticvap edilirken şu cevabı vermiştir:

— Ben meşhur sinema artisti Harri Piel'i taklit etmek istedim. Bu sanatkârı, kendisine ait olmayan otomobillere binerken o kadar çok görmüştüm ki fırsat çıkınca kendimi tutamadım!

Bir Alman gazetesi bu fıkra üzerine yazdığı bir makalede sinemaların ahlâka fena tesirini anlatmakta, sansörün azamî dikkatli bulunmasını istemektedir.

Kabul Etmedi

Rivayete bakılacak olursa Varner Bros meşhur Kibrir Kırılı Kröger hakkında bir film yapmaya karar vermiş ve bu filmin başlıca kadın rolünü Greta Garboya teklif etmiştir. Greta Garbo da teklifi reddetmiştir.

Eski Filimler

Bir İngiliz muharriri küçük bir istatistik yapmış. Eğer hesabı doğru ise, geçen sene gösterilen yüz tane sesli filmin mevzuundan ancak dört tanesi yenidir. Diğerleri eski sessiz filimlerden alınmıştır.

★ Sessiz film zamanında büyük bir şöhrete sahip bulunan Kolin Murun uzun bir gayubetten sonra tekrar sinemaya intisap ettiğini haber vermiştik. Son gelen sinema haberlerine göre Kolin Mur "Gözlerin Esrarı," isminde bir kitap yazmaktadır. Bu kitapta birçok güzel yıldızların ismi geçecek, bunların sevda dedikoduları ve aşk maceraları hakkında tafsilât verilecektir. Yani çapkın Kolin baklayı ağzından çıkaracaktır.

Süziye Gelen Mektuplar

Fransız yıldızlarının en güzeli ve en cana yakın olanı bulunan Süzi Vernon geçen gün hafif bir rahatsızlık geçirmiş, bu münasebetle birçok prestijli kişilerden "geçmiş olsun," mektubu almıştır. Süzinin bu vesile ile bir hafta gibi kısa bir müddet zarfında aldığı mektupların adedi tamam 8976 tanedir.

AFACAN

Afacanın Resimli Hikâyesi

Hırsız Kedi Ve Afacan

Bir gün evin kedisi Mestan, yavrularken birdenbire ölüvermişti. Afacan bu ölüme dayanamadı, günlerce ağladı...

Mestanın ölümünden sonra meydana boş bulan siyah bir kedi eve musallat olmuştu.. Hemen hergün mutfaktan parça parça et, peynir kapıp kaçıyordu.

Afacan bunu kaç kere görmüştü.. Fakat bu hırsız fellâhi bir türlü yakalayamıyordu..

Bu böyle devam edemezdi. Afacan buna bir çare buldu ve bir gün....

Bir gün yine mutfak ziyareti eden Arap kedi — Afacanın kurduğu tuzağa düştü ve bi hayli da dayak yedi..

Hasislik Bu!..

Afacan bir tuhafiyeci dükkânının camekânını seyrediyordu. Bu sırada iki kişi de gelip camekânı seyre başladılar. Bunlardan biri ötekine dedi ki:

— Bana bak Ahmet, hani sen kendi kendine traş olmak için bir traş makinesi almak istiyordun... İşte bak burada var...

Hasis bir adam olduğu halinden anlaşılın Ahmet usturalara alıcı gözle baktıktan sonra:

— Bunlar pahalıdır, be Mehmet...

— İşte şu yüz yirmi kuruş.. Öteki de yüz elli... Nasıl? Hangisi işine geliyor?

Hasis adam çenesini kaşıyarak cevap verdi:

— Doğrusunu istersen, galiba sakal salıvermekl..

İşe Yaramış!

Bir aralık Afacanın evinde hırsız bir kedi پیدا olmuştu. İki gün sonra Afacanın annesi hayvandan yaka silkiye başladı. Nihayet dayanamadı.

— Afacan, dedi. Bu kediyi al götür, bir yere at. Amma uzağa at ki bir daha eve girmesin!

Afacan kediyi bir sepete koydu, sepeti koluna takup dışarı fırladı. Sağa saptı, sola saptı. İki saat, üç saat gitti.

Akşam yorgun argın eye döndüğü zaman babası sordu.

— Eh Afacan, kediyi defettin mi?

Afacan: — Ne münasebet baba... Dedi. Onu defedeyim derken kendim kayboldum. Kedi olmasaydı yolu bulup eve gelececektim.

AFACAN MEKTEPTE...

Geldi çattı ilk teşrin!
Yeter deliliklerin!
Bundan sonra, malûm a...
Mektep sırsı yerin!

★
Zannetmeyin haylazım...
Mektepte geçer nazım!
Yalnız bir kusurum var
Fazlaça yaramazım!

★
Mektebin neşesiyim!
Onun bir tanesiyim!
Mektep sanki bir gemi
Ben de pervanesiyim!

AFACAN

Yeni Bilmece

? ? ? ?
? ? ? ?
? ? ? ?
? ? ? ?

Bu soru işaretlerinin yerine birer harf koyunuz. Bu suretle dört kelime vücutte gelecek. Harfler yukarıdan aşağıya okunucada yine aynı kelimeler çıkacak. Kelimelerin tarifi: 1 — Ananız değil babanız. 2 — Siyahlı beyazlı taşlarla oynanır bir oyun. 3 — Erkek akrabadan biri. 4 — Aybaşında dört gözle beklenen şey.

İyi Vallahı!

Afacan elinde kocaman paketle iskeleye gidiyordu. Yolda tanıdık bir arabacıya rast-gelip sordu:

— Beni iskeleye kaç götü-rürsün?

— Afacan, senin hatrın için yirmi beş kuruş...

— Peki paketim için ayrı para almaz mısın?

— Yooo... Paket için para almam!

Afacan derhal sırnaştı:

— Öyle ise ben arabaya binmekten vazgeçtim. Sen şu paketi iskeleye götür, orada senden alırım!..

Bilmece Halli

Geçen pazartesi günü bu sayfada bulduğunuz bilmecedeki üç kelime: "Yerli Malı Kullan" kelimeleridir. Bu kelimelerin her

Doktorun Tenbihi!

Bir dilenci Afacanın evine dadanmıştı. Hergün kapıya geliyor, yemek artıklarını alıp gidiyordu.

Dilenciye hergün kapı açmaktan usanan Afacan nihayet bir gün dayanamadı, dilenciye:

— Baksana... Sen artık çok oldun!.. Birazda başka kapılara kitsene...

Dilenci cevap verdi:

— Gidemem, yavrum. Bana bakan doktorun tenbihi var...

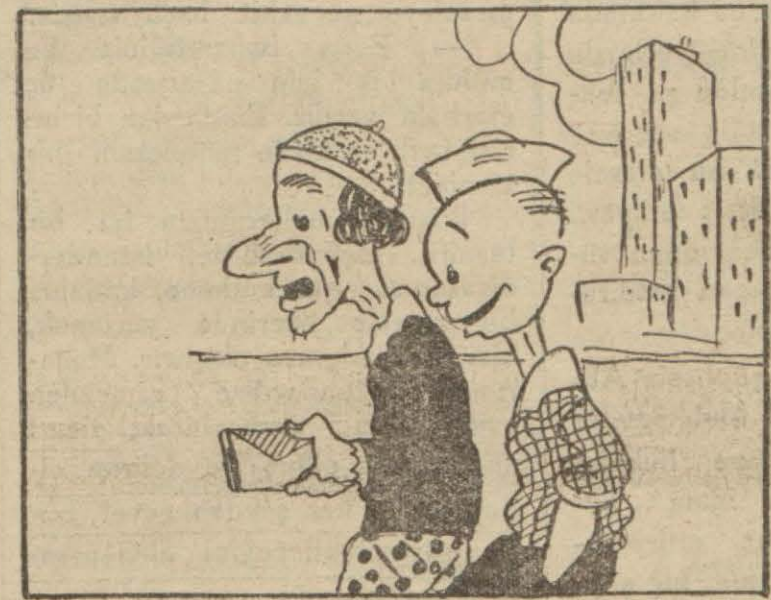
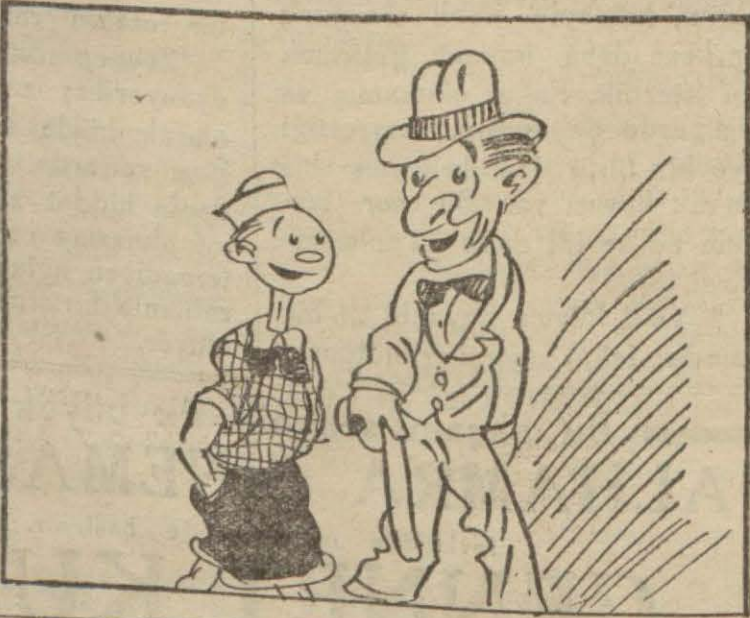
Bu cevap Afacanın pek tuhafına gitti.

— Doktorun tenbihi mi var?

— Öyle çocuğum.. Doktor: "miden hangi yemeği kabul ederse hep o yemekten yel," diye sıkı sıkı tenbih ettil!

üçünde de L harfi vardır. Bunların ilk ikisinde L harfi bir defa ikincisinde iki defa geçer.

Komşu amca — Afacan, yazın en çok neye çalıştın? Bu sene neden birinci çıkacak-sın bakalım?
Afacan — Vallahi komşu amca, hesapça yar am azlıktan birinci çıkacağımı!..

Afacanın annesi! — Afacan beni mi çok seversin babanı mı?

Afacan — kumbara ma hanginizin daha çok para attığınızı bilmediğim için olacak her ikinizi de çok seviyorum!..

AFACANIN DEVRİÂLEM SEYAHATI

Afacanın Tefrikası: 25

Hulâsa— Arkadaşı Cingözle beraber devriâlem seyahatine çıkan Afacan Amerikada zengin oluyor. Parasına tam eden Şikago haydutları onu Cingözle beraber kaçırtıyorlar. Tuzsuz Ahmet isminde bir Türk haydutlara para gönderip çocukları kurtarıyor.

Hele yarım beklileyelim!

Ertesi sabah bizim odanın kapısı açıldı. Başta reisleri olduğu halde birkaç haydut içeri girdiler.

Reisi elinde tuttuğu bir kâ-

ğıdı Elinde sallayarak ve benimle alay eder gibi manalı manalı yüzüme bakarak:

— Senin meşhur Türk detektifinden mektup aldık!

— Ahmetden mi bahsediyorsunuz?

— Evet... İsteddiğimiz parayı veriyor. Ve buakşam elli bin doları tayin ettiğimiz yere bırakacakmış...

— Yal...
— Ne o?... Neden okadar hayret ettin!..

Bu habere hakikaten hayret

etmiştim.

Tuzsuz Ahmet benim hesabıma haydutlara elli bin dolar yollasın!.. Olur şey değil!..

— İyiy... dedim. Demek ki istediğimiz oldu?

Reis o zaman kaşlarını çattı.

— Hayır, istediğimiz daha olmadı... Şayet senin Türk detektifi bize oyun bir oynanmaya kalkarsa vay senin haline!..

Herifin hâlimden âdeta ürktüm.

— Eğer o size oyun oynarsa sizde ona daha baskın bir oyun oynayın! aranızda kozunuzu paylaşın!..

Bana nediye ilişeceksiniz!.. Haydutlar reisi omuzlarını silkti.

— Bunlar hep duyduğumuz

şeyler! dedi. Yarın görüşürüz!..

O gün pencereden Cingözle konuştum. Zavallının korkudan ödü patlıyordu. Kendisini dilim döndüğü kadar teselli ettim.

— Sen merak etme, dedim. Tuzsuz Ahmet pişkin bir adamdır. Bir vaziyetimizi takdir eder. Belki elli bin doları bir yerden tedarik etmiştir.

Bana öyle geliyor ki yakında kurtulacağız!..

O gece ikimizin gözüne uyku girmedi. Sabahı ipe çektik durdu.

★
Nihayet sabah oldu. Çok geçmeden haydutlar sökün ettiler.

Reis gayet neşeliydi. Sevincinden ağız kulaklarına varıyordu. Onu bu halde görünce içime

su serpildi.

Reis bir müdet beni gülerlek süzdükten sonra:

— Eh.., Dedi. Taliin varmış.. Kurtuldun!..

Bu sözleri söylerken koynundan bir tomar banknot çıkarıp önüme serdi!

— Hani siz Türkler insana öyle kolay paranızı kaptırmazdınız!.. İşte biz insandan paraları böyle sökeriz! Bize atla şanla Şikago haydutları derler!.. Şaka değil!..

Çete reisinin, gözleri muzafferiyeye ve istihza ile parlamak, elli tane biner dolarlık kâğıdı önüme serince doğrusu epi bozuldum. Hatta utanmasaydım, hittetmeden ağhyacaktım. Fakat benim de iyi bir huyum vardır, istediğim mi hiç renk virmem.

(Arkası var)

OTUZ YENE EVVEL, BİZİ İDARE EDENLER...

İzzet Paşa, Şu Fuat Paşayı Temizleyiverelim Kurtuluruz Dedi

Abdülhamit Korktu. Fakat Fehim Paşa Bir Tuzak Kurdu

Muharrir! ✱

Her Hakkı Mahfuzdur

-146-

—Söylediklerini duydum. memnun oldum. Sadakat mükâfatsız kalmaz. Bugünden itibaren seni Fehim paşanın maiyetine veriyorum. Ondan icap eden talimatı alırsın. Al şunuda... Araba parası yaparsın.

Dedikten sonra, yine yavaş yavaş paravananın arkasında kayboldu.

Halit Efendi, bizzat Abdülhamidin elinden aldığı (yüz lira ihvan şahane) den mütevellit bir sürur ile odadan çıkarken, İzzet Paşanın sıçraya sıçraya neşeli yürüyüşünden, redingotunun etekleri zil çalıyordu.

Halit Efendi, Fehim Paşaya takdim edildi ve sonra de Fuat Paşanın köşküne yerleştirildi. Artık mürettep jurnallar mütemadiyen işliyor, Abdülhamidin evham ve telâş ateşleri mütemadiyen körükleniyordu. İş, o dereceye geldi ki, Hünkâr her an bir ihtilâl korkusu ile bütün huzur ve sükûnunu kaybetmişti. Bir taraftan selâmlıkta Fuat Paşaya güler yüz göstermekle beraber, diğer taraftan da Fuat Paşayı tamamen mefluç bırakacak, onun bütün teşebbüslerini bir anda dumura uğratacak bir tedbir almak istiyordu.

Bir gün, bu husus hakkında İzzet Paşa ile görüşüyorlardı. İzzet Paşa Abdülhamide şu teklifte bulundu:

— Görüyorum ki bu mesele efendimizi çok rahatsız ediyor.. Ferman buyurun.. Ben, onun vücudünü kolayca ortadan kaldırebilirim.

Dedi. Bu teklif, şüphesiz Abdülhamidi titretti. Mahkemeler tarafıdan kanuna ve hukuka istinaden verilen idam hükümlerini bile infaz ettirmekten korkan Abdülhamit, hiç şüphesiz Fuat Paşa gibi bir adamın durup dururken vücudünü ortadan kaldırtmaya cesaret edebilir mi?... Buna binaen İzzet Paşanın bu fikrine şiddetle muhalefet etti:

— Sakın ha... Zinhar, böyle bir teşebbüste bulunuşun.. Derhal benim tarafımdan yaptırıldığına hükmederler. Hatta bir daha bunun lâkırdısı bile olmasın.. Ne olur, ne olmaz.. O (Delî) nin kulağına gider de laşımıza iş çıkarır.. Kalkar, Avrupaya savuşur, yahut sefaretlere müracaat eder.. Bizi müşkül mevkide bırakır.

Diye İzzet Paşaya uzun uzadıya mütalea beyan etti.

Fakat, İzzet Paşa, kafasına koyduğu bu işi Fehim Paşaya da açtı. Abdülhamitle görüştüğü şeyleri birer birer anlattı ve dedi

— Malûm ya, efendiler bu gibi şeylerden korkar. Fakat ben eminim ki, bu iş muvaffakiyetle hitam bulursa, pek memnun olacaktır. Çünkü bu adamdan başka suretle kurtulmak imkânı yok-

tur. Eğer efendimize karşı zerre kadar sadakatımız varsa, bütün mes'uliyeti göze alıp biz bu işi yapmalı ve efendimizi selâmete çıkarmalıyız..

(Arkası var)

Bugünün Meselelerinden

İmtiyazlı Şirketlere Kaç Para Veriyoruz?

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
ru çıkarışa tabiidir ki kanunun emirleri yerine getirilecektir.

Biz bu tahkikatın sonunu beklemekle beraber, ecnebi şirketlerin halktan almakta oldukları paraları sıra ile yazıyoruz. Bugün de halkın elektrik masraflarının bir bilançosunu yapıyoruz. Elektrik Şirketi herbir aboneden ışık için kilovat başına on yedi buçuk kuruş almaktadır. Ayrıca saat parası olarak ta ayda elli kuruş almaktadır. Şirketin halktan dipozito olarak

tahsil ettiği paranın yekûnu mühim bir miktara balığ olur. Bu dipozito akçası lâmba ve iş miktarına göre tahavvül eder ve üç buçuk liradan başlayarak altmış liraya kadar çıkar ki bunun umumî yekûnu senede 700 bin lirayı bulur. Bu mühim kararın şirkete temin ettiği faizin de şirket lehine hesap edilmesi lâzımdır.

Elektrik Şirketi Tesisat işinde her oda için beş lira kadar bir para almaktadır. Şirketin bir de tenzilâtli tarifesi vardır ki bu da sınaî müesseselere mahsusdur ve kilovatı 9 kuruştur.

Harcî Ticaretin Bir Elden İdaresi Mevzubahs Değil

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
değil, realist bir görüşte yürütmek istiyoruz.

Dünya, herşeyi istandardize ediyor. Bizim mahsulâtın istandardizesi gibi çok hayati bir meseleye ne vakit başlayacağız? — Bana bahsettiğiniz bu mühim iş için nazarımda üç merhale vardır. Bunlardan birincisi, tacirlerinizde müttekâmil bir zihniyet..

İkincisi, mallarımızın iyi bir tasnifi.. Üçüncüsü de, istandardizasyon.. İşte kademe, kademe bu mesele üzerinde yürümek, bizi maksadımıza ulaştırır. Mallarımızı istandardize etmeden evvel birinci şart olarak, ticari ahlakımızın olgun ve dolgun olduğunu ve her şeyden evvel buna güvenebileceğini alıcı piyasalara göstermiş ve ispat etmiş olmalıyız.

— Tütün, üzüm, incir gibi aynı eşyayı istihsal eden komşu memleketlerle niçin bir konsorsiyom yapıyoruz? — Bu, üzerinde dikkatle durulacak bir meseledir. Mesela, tütün için atılmış adımlar vardır.

— Avusturya ve Macaristan gibi döviz vermeyen hükümetlere yapılan mukabele bilimsilde bizim tacirlerin hak ve menfaatlerinin daha salim bir surette muhafazası nasıl mümkündür? — Tacirlerimizin haricî krediye mazhar olmalarının büyük menfaatleri olduğunu biliriz. Fakat yapılan şey mukabele bilimsilde ibarettir.

Mukabele bilimsil yaptığımız memleketlerde, işlerini sühuletle yürütemeyen vatandaşlarımız vardır. Alâkadar devletler, büyük bir hüsnüniyetle müttekabil menfaatlerimizin tanzimi için bize müracaat etmişlerdir. Bu esasla-

selenin yakında hallolunacağını ümit etmekteyim.

— Bazı eşya var ki, miktarı azdır; fakat, vücudu elzemdir. Ancak, kolipostal olarak gelmesi daha az masraflı ve daha kolay çıkarılması noktasından faydalıdır. Acaba bu müesseseler için zaman ve miktar tahdit edilerek birer kiloluk paketlerin serbestçe ithal mümkün olamaz mı?

— Birer kiloluk paketlere esasen ilişmedik. Yalnız, memlekete ithalî menedilmiş olan eşyaların -kolipostal halinde dahi ithaline müsaade edilmemiştir.

— Kartel, tröst ve kooperatifler, modern iktisadiyatın en mühim şaradır, deniliyor. Bu husustaki fikirleriniz nedir?..

— Kartel ve tröst gibi teşekküllerin mevzuu iyi intihap edilirse, faydalı tarafları vardır. Kooperatiflerin ise, ötedenberi en samimî dostuyum.

— Çelik sanayiinin kroma ihtiyacı olduğu malûm. Dünya krom membarları, azdır. Bizde ise, çok olduğu söyleniyor. Bu husustaki fikri devletiniz?..

— Maden fiatleri her yerde büyük sukutlar kaydetmiştir. Sukutun yüzde yüz derecesini bulanlar da vardır. Krom madeni, bu buhrandan en az müteessir olanıdır. Memleketimizin muhtelif yerlerinde, bilhassa Akdeniz kıyılarında bol krom madeni mevcuttur.

Birkaç sene evveline gelinceye kadar bunlar, haricî rekabette işliyemiyorlardı. Şimdi, mevcut buhrana rağmen faaliyet göstermektedirler. Krom madeni işletmek, büyük sermayeye ve fazla tekniğe ihtiyaç göstermeyen bir iştir. Ve.. memleketimiz için bir avantaj membarıdır.

TİYATRO

Darülbedayide Yedi Köyün Zeynebi

Nurullah Ata

Bizde ecnebi edebiyatlarından bahsedilince hatıra hemen hemen yalnız Fransız romanı ve Fransız tiyatrosu gelir. Rus, İngiliz, Alman edebiyatları hakkında bildiklerimizi de yine Fransızca vasıtasile öğreniriz. O dillerin serlerini asıllarından okuyan, asıllarından tercüme edenlerimiz çok azdır. Seniha Bedri Hanım bu nadir mütecessislerdendir; bize, iki üç senedenberi, gerek tercüme ettiği piyesler, gerek "Darülbedayi," mecmuasına yazdığı makalelerle Alman tiyatrosunu tanıtmaya çalışıyor.

Şimdiye kadar Goethe'nin bir dramını da tercüme etmiş olmasına rağmen intihap ettiği eserler için bir memnuniyet ızharına, doğrusu pek imkân yoktur. Meselâ Sudermann'dan Almanya'nın bir zamanlar, vakta pek alkışlanmış, fakat bugün pek haklı bir lâkaydi ile karşılanan muharrirlerini tanımamıza ne lüzum gördüğünü anlamak hayli müşküldür.

Bu sene için intihap ettiği muharrir elbette Sudermann ile kıyas edilemez; Gerhardt Hauptmann son asrın tiyatro tarihinde bir çığır açmış, hiç olmazsa o çığırın açılmasında büyük hizmeti dokunmuş bir muharrirdir. Fakat zannediyorum ki Seniha Bedri Hanım onun başka bir eserini alsaydı daha iyi ederdi.

Piyenin aslımı "Rose Bernd" i bilmiyorum, fakat Darülbedayi'de seyrettığımız şekli "Yedi köyün Zeynebi," lüzumlu bir eser addolunamaz.

Seniha Bedri Hanım, çok güzel bir cüret göstererek, imkânlara meydan okumuş; Almanya köy hayatını ve ora köylülerini tasvir eden bir piyesi "adapter," etmeğe kalkmış. Bu cüretin muvaffak olmasını, herşeyin kabul olduğuna bir kere daha kanaat getirmek için isterdik. Fakat olamamış ve beş perde de insanı, seyrettiği şeye bir türlü inandırmayan bir sun'ilik havası var. Bu eser tercüme edilse idi daha iyi anlaşılabilirdi.

"Yedi köyün Zeynebi," bir dramdır; fakat seyirciler mütema-

diyen güldü. Bunu bizim halkımızın tiyatro terbiyesinden mahrum olmasına hamledenler yanılır. Halk gültüyorsa, hikâyenin acıklı olmasına rağmen gültüyorsa kabahatli değildir; demek ki gülünecek bir şey var. Onu aramalı, kabilse tashih etmeli, Seniha Bedri Hanımın piyesinde bu güldüren unsurlar meydandadır: ifade tarzı, lisan. Bu piyesin lisanında iki zâf var; biri ekser cümlelerin beylik sözlerden, darbimesellerden, pek iâübâli ve çok kullanılmış istiareler. İkincisi bütün bunların muhtelif muhitlerden, muhtelif sınıflardan alınmış olmasıdır. Bunların birbirine karışması seyirciye bir meddah dinlediği hissini veriyor. O halde gülmek tabiidir, zaruridir. Dramın üslûbunda böyle lâübâlilikler bulunmamalıdır, çünkü drama da seyirciye feci veya acıklı vak'alara şahit olduğu zohabını veren mevzu değil, üslûptur.

"Yedi köyün Zeynebi," bilmediğim aslının güzellikleri ne olursa olsun, gayesine, yani bizi müteessir etmeye muvaffak olmadı. Seniha Bedri Hanımın, bundan sonra oynatacağı piyeste bunun acısını çıkaracağından eminiz. Kızın ismi Zeynep diye mütemadiyen Zeynep şarkısı söyletmeğe, hele birinci perde-deki kaval sesine hiçbir lüzum yoktu; bunlar kolay güzelliklerdir, onlara tenezzül etmemek daha doğru olur.

Dekorlar da yine bu Zeynep şarkısı ve kaval sesi nev'indendi. Temsil de, eserdeki havanın uygunsuzluğundan olacak, bir türlü dram hâlini alamadı. İsmail Galip ile Neyyire Hanım ellerinden geleni yaptılar. Talât ve H. Kemal Beyler de, geçen senekilere nisbetle, hiss olunacak derecede bir terakki var.

Zeynep rolünü Zehra Hanım oynuyordu; zannedirim ilk defa olarak böyle baş role çıkıyor. Bazı yerlerde meselâ üçüncü perdenin hiddet sahnesinde çok zayıf olmasına rağmen iyi idi. Mütemadiyen ağlaması, yüzünü tazallümle kırıştırması nihayet tatsız oluyor.

Bu akşam senenin ilk büyük filmi

ALHAMRA SİNEMASINDA

fevkalâde müsamerayla başlıyor.

CENNET KUŞU

LİLİAN HARVEY - HENRY GARAT

Zevkli - Eğlenceli - Neşeli bir mevzu - Nefis musiki - Güzel şarkılar ve valsler

Tam manasile büyük UFA Opereti. Rejisörü, WILHELM THIELE
Dikkat: 1 — Bu büyük filmimizde fiatlarda zam yoktur. 2 — Bu geceki müsameraya için biletlerinizi evvelden aldınız.

Önümüzdeki perşembe akşamı saat 21 1/2 ta

MAJİK SİNEMASINDA

CHARLOTTE SUSA - GUSTAV FRÖHLICH

tarafından temsil edilen ve CASUS ZEVCİ rolü görülecek olan
YABANCI BİR BAYRAK ALTINDA

son derece müessir ve müheyyic film başlıyor.

Önümüzdeki Perşembe akşamı büyük GALA müsameresi olarak gösterilecek ilk İtalyanca sözlü ve şarkılı

KADIN PEŞİNDE

(Rubacuori)

film için ARTİSTİK sinemasında istihzarat devam ediyor. Heyeti temsiliyesi başında: Şık ve nezih komik ARMANDO FALCONI ve meşhur dansöz GRAZIA DEL RİO

TİMURLENK

-103-

Muharrir: ★ ★

Güzel Kız Seni Mutlaka Yaşatacağım

Olca Hatun, Saraymelek, Tuğra Turhan, Dilşat Ağa, Toman Ağa, Çolpan Melek Ağa, İkinci Dilşat Ağa, Sultan Baht Beğim, şimdi gelinlik kostümlerile, en nefis tebesümlerile, en hararetli cilvelerle karşısında bululuyorlardı. Onlardan, o herbiri bir güzellik örneği, bir zarafet perisi olan güzellerden çoğu toprağa karışmıştı. Sağ kalanlar da ömürlerinin hiç olmazsa, hazanını yaşıyorlardı. Kısa bir zemheri geçirmeyi müteakip onlar da hayal olup gideceklerdi.

Tevekkülün bunlardan ne farkı vardı? O da nihayet bir kadın değil miydi? Olca Hatunun ölümü ile açılan hicran yarası nasıl kapanmışsa, Tuman ağasının aziz hatıraları zaman geçtikçe nasıl silinmişse Tevekkülün bırakacağı elem, açacağı yara da yavaş yavaş dinmiyecek ve kapanmıyacak mıydı?

Timur, kendi kendini kuvvetlendirmek için böyle mânâsız kıyaslar tertibedip dururken zihnindeki güzeller sürüsünün çekildiğini, yerinde yalnız Tevekkülün kaldığını gördü ve ihtiyarsız titredi. Mezardan kalkmış gibi solgun ve ölgün bir yüzle gözbebeklerinde irtisameden bu hayal, bütün o silik yüzlerin fevkinde müessirdi. Onun taşıdığı kefenimsi beyaz libas bile öbürlerinin gelinlik kostümlerinden cazip görünüyordu. O, ihtimal ki, can çekişen bir hayat idi. Lâkin berhayat güzellerin hepsinden ziyade heyecan veriyordu, incizap uyandırıyor.

Timur, bu müşahede ve bu temâşa üzerine şöyle bir silkindi: — Güzel kız! - diye bağırdı - seni mutlaka yaşatacağım, ne bahasına olursa olsun yaşatacağım.

Ve bir lâhza sonra onun çardırına hocaları, dervişleri yollar ken dört tarafta çıkan çıkın sadakalar dağıtmaya, mescitlerde ve tekkelerde dualar okunması için her vilâyete fermanlar göndermiye koyulmuştu. İmparatorluğun en hücre köşelerinde Tevekkül için bir alâka uyanmasını ve her yürekte ona selâmet ve

sıhhat istiyen bir dua yükselmesini temine uğraşıyordu.

Bu düşünce sırasında misafirlerini, Anadolu'dan gelen Beyleri hatırlamıştı. Evvelce onları siyaset dalgalarının atıp yuvarladığı bir küme gibi telâkki ediyordu ve kendilerinden yine siyasi gayeler gözeterek istifade etmeyi tasarlıyordu. Şimdi bu beylere de acıyordu, onlara iyilik ederse Tevekkülün iyileşmesine hizmet etmiş olacağını umuyordu. Her Türk gibi o da "iyiliğin yerde kalmıyacağına", inanıyordu. ve o günlerde ne kadar iyilik yaparsa okadar iyilik göreceğini sanıyordu. İstedığı iyilik ise ancak Tevekkülün afiyet bulmasından ibaret olduğu için bütün kudretini her tarafa iyilik dağıtmaya tahsis etmek, bu meyanda Beyleri de saadete erdirmek istiyordu. (1)

Mülteci Beylere yüksek miktarda ve alelacele iyilik etmek düşüncesi kafasında uyanır uyanmaz merasime riayet etmek mecburiyetini unuttu, onları huzuruna çağırta. Halbuki o, rasimeyi çok sevdi, hayati esaslardan sayardı. Eski kanda olsa teşrifat kaidelerini ihmal etmezdi, ettirmezdi ve o kaidelere kelime kelime, satır, satır riayet olunmasını isterdi. İlk defa olarak bu hususta lâübali davranıyordu, Mülteci Beyleri alaysız, merasimsiz yanına getirtiyordu. Çünkü Tevekküle iyilik getirecek bir iyilik daha yapmak için sabırsızlanıyordu.

Germiyan, Aydın, Menteşe Beyleri yikanmışlar, taranmışlar, zarif elbiseler geymişlerdi. Artık maymuncu, derviş ve cambaz değillerdi.

(Arkası var)

(1) Timurun, yüksek zekâsile müthiş iradesine hiçte uygun düşmeyen tuhaf huyları, garip inanışları vardı. Herşeyden tefe'ül etmekte bu garabetler cümlesindendi. Bir gün, dell bir derviş, onun başına bir koyun göğsü atmıştı. Herkes, bu cür'etin çözelemlenmesini beklerken o, bilâkis dervişe iltifat etti. Çünkü başına « göğüs » atılmasından "Asyanın sine-si, diye yadolanun Acemistanı zaptedeceğini tefe'ül etmişti.

Palamut Bolluğu

Balıkhane'de palamut küfeleri

Şehrimizde palamut bolluğu devam ediyor ve civar volilerden balıkhaneye hergün yüzbinlerce çift palamut gelmekte, bunların mühim bir kısmı satılmadığı için imha edilmektedir.

Mersiyeyi Alâî Berayi Lisani Osmanî

— İbrahim Alâeddin Bey ağzından — "Şaka"

Ey lisani üdebayı eşher
Vey beyanı şuarayı eş'ar
Ey nigârî suhanarayı odep
Vey peril çemenistanı hüner
Habbezá membaı feyzi ezher
Habbezá natikai sihri helâl
Levhaşallahü tealel'ekber
Elveda bülbülü bağı bülega
Elveda tutii şirü şekker
Elveda aksi heyahayı cenan
Elveda gulgul huldü enver

★

Ey benim şaşaalı, şanlı dilim
Vey, bana sevgili mirası pedes
Nice yüz bin üdebayı kudema
Bu dili söyleyerek etti güzer
Nazmü nesrû gazeli methiyye
Hep seninle yazılırdı yer yer
Sen düzelttin dilini etrakın
Sen ki vermiştin ana revnakü fer
Bilmedi kadriñi asla bilemez
Bir alay derbederi ilmü ve hüner
Sen o hallâkı meanisin kim
Sana eclâf edemez hiç zarar
Bu senin ulviyeti şamandır
Seni Türk anıyorsa ne keder
Rub idrak olunur mu, nitekim
Kühnü bariyi hiç anlar mı beşer?
Sana yıllarca emekler verdim
Bilmeden aslıñı ettim ezber
Bu keder ahşû edile ragmen
Yine ben anlamadım sertaser.
Sana merbut bütün irfanım
Sana matuf bütün güşişler.
Seni yıllarca okuttum okudum
Şimdi olsun mu mesaim ebter
Milketi nesre hükümrân idim
Vadii şirde açmıştım per
Sevemem hiç avam lehçesini
Olamaz şivei (Türkî) de eser
Hepsi üçyüz kelime Türkçe denen
Kim bulur fikrini takrire zafer
Kim eder şirde tasviri hayal
Kim Açar ufku beyana şehper
Hiç alır mı sokak ağzı âyâ
Gülşeni nazmü nesirde bir yer?
Anladım ki edeceksin hayfa
Benden evvel öte dünyaya sefer
Belki ben de gelirim arkandan
Bana sensiz çehi zindan her yer
Söyle ukbada bulup ta babamı
Ne ki geçmişse başından yekser
Harf beharına nakta benokta kıldım
Seni kurtarmağa cehdi effer
Ne yazık dinlemedi zalimler
Seni berbadü harap eylediler
Gû'ya oldu musallat dilime
Bürca başadı ykan ceysi Tetei
Bunca âsarı güzini üdeba
Bir inat uğruna olsun mu heder?

★

İki ishak gelüptür dehrö
Biri nezzamı meanii durer
Biri cellâdı izafatı beyan
Kastı kılmak dilimi zirüzeber
O kızıl çehreli türkmanı yaban
Lehçemi ceħline kurban eyler
Bir belâdir ki lisana (Atalay)
Sanki tahripie badı sarsar
Savleti kabrı Hu âgüya şeb'ih
Nesli bi şüphe ki Ceng'ize deger,
Bir yörük oğlu, boğon bir softa
Atası bir göğebe kılı kaçer.
Belki deccalı kıyamettir bu;
Belki pişdarı cünüdi asfer
Bir taraftan dahi Mösyö Masaros
Dilime başkaca bir tarz ister
Almalı hayli Lâtince kelimat
Bozmadan şeklini hemçü efser
Dokunulmazmış anın tek teline
Bu da püsküllü belâyı diğer
İki ceryan da muzirdir dilime
Hepsi birdir; se lâmem şoz monşer
Kara sırtlan gibi azgın, azılı
Yarıgarın o (Nazif) etti güzer
Şimdi (Ekrem) le benim meftunun
Kalmadı âh o ates, o şerer
Ne onun nuru süyünmüş kafası
Seni bu badireden hıfzeyler
Ne de bu harcı zayıf kullarımın
Pek yaman saldırır âdayı eşer
Sen ölürlen de dokundu lütfün
Nankörüm tutmaz isem matem eğer
İl lügât yapım izma matem
Çektim üçyüz papeli sanki poker.

★

Ey benim kimsesiz, öksüz lehçem
Sanekallahü anılmüsted ber
Sen idin bülbülü Sa'dabadın
Sen idin neş'edili sertaser

İbrahim Alâeddin Bey

Nerde ol devri mutarra nerde?
Esiyor şimdi yerinde yeller.
Ah o demler ki hayali i'şî
Bin cihanı tarbezbaya deger.
Ol zamanlar yaşanırmış bunda
Şevkü şadii bihiştü enver,
Söylenir namı anın dillerde
Devr kıldıkça semavatı kamer
Dinle tasvir edeyim gör ne imlî
Neş'esi cana degen âlemler
Allah Allah o nasıl âlemdi
Göremez gayri anı çöşmü beşer
"Oynuşur havza simin tenler,
"Huru gilman sunar kevserler,
"Açarak cümlesi de şehperi nur,
"Uçuşur anda periler yeryer,
"Kimi billür gibi sertapa,
"Kimi fevverei nura benzer,
"Kimi cazipti fevriştehlerdeni
"Kimi palûze gibi naimüter,
"Alacak olsa birinden buse,
"Ömri Cavit bulur fâniler,
Kiminin mayei aslı nurdan
Kiminin dayesidir ebriseher
Kimi bir hârei ebri nışyan
Kimi bir hâlei nevvârı kamer
Duyulan handei lebrizi tarap
Sürülen zevki leyali muzmer
Görünen manzarai cennettir
Yaşanan ömrü hayati ezher.
Çınlatır kubbei minafamı
Lâhni canbahşı sürürü evfor.
Akseder künkürei eflâke
Nâğmei çuşu huruşu dilber
Çağlayanlar dökülür her yerden
Ötüşür şamûsheher bülbüller,
Fer verir tarha çiraganı safa

Sanki yer yer doluşır bin ahter
Süzülür sakfı zerendududen
Renk renk şaşaaı dürrü güher.
Her dudak sineye bir büt bawmış
Her kucak yepyeni bir buse emer.
Kılıyor herkesi sermesti safa
Neşveî camü humarı kevser
Belki cennet dedigin işte budur?
Belki bu kı'tai dünyal diğer?
Bir zamanlar şuarayı kudema
Sürdüler böyle hayati ekser
Çöktü birdenbire zulmet edebe
Şimdi biz çekmedeyiz derdü keder.

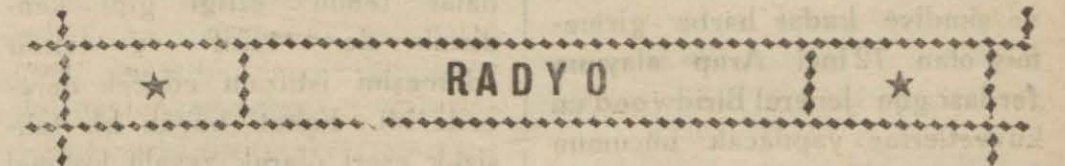
★

FAHRİYE

"Bir gazel tarh ede görkim olsun"
"Cevdeti sanihanızdan bir eser"
"Hâkîpayinde kabul olmak için"
"Kudreti harikanı sen göster."
"Kıldın İhya selefin mesleğini."
"Oldun asrında Nedimden eş'arı."
"Ki unutmuştu bu tarzı çoktan."
"Ukalâ dümbeleşti şairler."
Şiri de şairi de asrımızın
Dai efrence tutulmuştu meger
Menem ol şairi şirin güftar
Kalemimden dökülür dürrü güher.
Menem ağahı ulümü şetta.
İbnisine bana şakirtlik eder
Çıksa eslâfı da, ihlâfı da hep
Edemezler bana, ahbarı hüner
Şarkın irfanına garbin fennin
Kim bulan bencilerey mezce zafer?
Ben de ayvah ki oldum eslâf
Gibi amaçgehi kahrükader.
Bilmedi kadrimi hâlâ bilemez
Hayf kim dehrde ebnaı beşer
"Kim ki nadanü mürâise eger,
"Yükselir, nahveti ta arşa erer,
Böyledir Şarkta teamül ekser
Kırılır nura uçan her şehper

— Gazel —

Handei canbahş o mehrunun lepli-
harındadır.
Neşveî dil camının lâ'li güherba-
rındadır.
Gör ne âfettir ki bir ma'budu müs-
tesna gibi
Misli varsa aşkın yalnız dili zarıdadır
Hüsnü miktarınca artarmış güzeller
zulmü de
En güzel ahu cıbalın şahiki
tarındadır.
Zevki yoktur vuslatın bimi firaki
yar ile
Zevki aşkın mihnetile eşki serga-
rındadır.
Hayf kim geldi [Besima] hat izar
aline
Liyk hâlâ gönülmüz keysivü zerta-
rındadır
Besim Atalay

3 Teşrinievvel Pazartesi

İstanbul — (1200 metre) 18 Müşerref Hanım ve Hafız Ahmet Beyin iştirakleriyle alaturka saz, 19,5 orkestra, 21 Safiye Hanım iştirakile alaturka saz, 21 gramofon.

Bükreş — (394 metre) 22,15 gramofon ile cazbant.

Be'grat — (430 metre) 20,30 gramofon, 21 Milli opera'dan nakil.

Roma — (441 metre) 20,10 günün haberleri, 21,30 Bal şehrinden naklen Avrupa konseri.

Prâğ — (488 metre) 20 Milli tiyatrodan naklen Louiz operası.

Viyana — (517 metre) 20,25 Milli operadan nakil, 22,05 cazbant.

Peşte — (550 metre) 20,15 cazbant, 21,30 studyoda orkestra.

Varşova — (1411 metre) 21 (Lehar)-in Eva isimindeki opereti.

Berlin — (1635 metre) 21 orkestar.

4 Teşrinievvel Salı

İstanbul — (1200 metre) 18 orkestra, 19,5 alaturka saz, Kemal Niyazi Bey ile arkadaşları tarafından, 20,5 Fahrriye Hanım, 21 Nimet Vahit Hanım tarafından taganni.

Bükreş — (394 metre) Bu hafta programı gelmemiştir.

Be'grat — (430 metre) 20 Fransızca ders, 20,5 gramofon, 21 ses konseri.

Roma — (441 metre) 21,45 karışık konser, 22,30 stüdyo temsilî, 23 konser.

Prâğ — (488 metre) 20 Brüno'dan nakil, 21,45 konser, 22 radyo gazetesinin konseri 23,20 neşe veren havalar.

Viyana — (517 metre) 20,40 halk konseri, 23,10 cazbant.

Peşte — (550 metre) 20,30 Çigan orkestrası, 21,30 küçük haberler, 22,15 orkestra.

Varşova — (1411 metre) 20,30 musahabe ve günün haberleri, 21 Leh şarkıları, 21,30 konser.

Berlin — (1635 metre) 20 Felsefe konferansı, 21 Münih'ten naklen konser.

İngiltere Hükümeti tarafından Gazl Hz. ne hediye edilen eserin tercümesi

ÇANAKKALE

- 118 -

Yazan: Ceneral Oglanlar

Türklerin Hücumu Tehlikeli Bir Şekil Aldı

Bundan mada 2 inci Avusturalya taburunun büyük bir azim ile tutunmaya çalıştıkları Malkere's Rioze sırtının tam baş tarafında da kuvvetli Türk kıtaatı mevzi tutmakta idi.

Buradaki İngiliz kıtaatına kumanda eden Kolonel Braund sabah saat sekizde Türk siperlerine hücum ederek zaptetti. Fakat arkadan mütemadiyen Türk takviye kıtaatı geldiğinden bu siperler mütemadiyen el değiştirdi ve bu civarda gayet çetin mücadeleler ve boğuşmalar oldu.

Nihayet öğleye doğru 2 inci Avusturalya taburu Wellington taburunun iki bölüğü ile takviye edildi ve bu sayede Avusturalyalar kazandıkları arazinin kısmı azamını muhafazaya muvaffak oldular. Bu suretle 27 nisan akşamı da Pope's Hill tepesi ile irtibat tesis edilebildi.

Second Ridge ismi verilen sırtlardaki Avusturya müfrezeleri siperleri, bu sırada oldukça şiddetli şarapnel ateşine maruz kaldıkları gibi Türk piyadesi de fasılah surette hattın müteaddit noktalarında hücumlarda bulundu. O zaman her ne kadar anlaşılmasa da, birbirinden müstakil görünen bu hücumlarla Mustafa Kemal İngiliz hattının bütün aksama birdenbire ve aynı zamanda hücum etmek için tecrübelerde bulunmakta idi.

Jeneral Hamiltonun asıl hücumünü Kirte mitakasına tevcih etmekte olduğunu pek alâ anlayan Türk kumanda heyeti 26 nisan günü Bolayerden gelen kuvvetleri derhal bu mınakaya sevketti. Fakat aynı akşam Mustafa Kemal'in kıtaatı da iki alay ve bir miktar da cebel topu ile takviye edilmişti. Bunlar gecenin karanlığında ileri sevkolunmuş ve şimdiye kadar harba girmemiş olan 72inci Arap alayının kuvvetlerine yapılacak hücumun ön safına bulunması kararlaştırılmıştı. Bu hücumu iştirak eden Tür kuvvetlerinin miktarı on altı tabura balığ olmakta idi. Bereket versin arazi İngiliz kıtaatına olduğu gibi buraya yeni gelen Türk askerlerine de aynı müşkülâtı arz etmekte idi. Bu yüzden bazı

kıtaat yollarını şaşırdı ve vakit ve zamanında kendilerine tayin edilen noktalara yetişemedi. Zaten gemilerin mütemadi bombardmanı bunların kuvvei manevyesini oldukça sarsmıştı. Bunun neticesi olarak Türklerin taarruzu umumî bir şekil alamayıp, zayıf ve mevzii baskınlar halini aldı ve bu da makineli tüfek ateşile durduruldu. Ancak sol cephede, Türklerin hücumu oldukça tehlikeli bir şekil aldı, fakat bu hücum da nihayet donanmanın ateşi altında akim aldı.

Bu sırada Anzak cephesi dört kısma ayrıldı ve soldaki iki kısım Jeneral Godley'nin fırkasına, Sağdaki iki kısım da Jeneral Bridges'in fırkasına tahsis olundu. Jeneral Walker'in kumandası altındaki Yeni Zelânda lıvası Walker'i Ridze sırtından Russel's Top tepesine giden hattı tutacaktı. Monash Gielly'den Decand kidze sırtları üzerindeki Courtney noktasına kadar giden hattı Kolonel Monash'ın kumandasındaki 4 üncü Avusturalya lıvası işgal edecekti. Courtney noktasından 400 rakımlı tepenin ortalarındaki bir noktaya kadar uzanan hat muvakkaten Kolonel Orven'nin kumandasında bulunan 1 inci ve 3 üncü Avusturalya lıvalarına tahsis edilmiş ve denize kadar inen dördüncü kısım ise Kolonel M'Cay'ın kumandasındaki 2 inci Avusturalya lıvasına verilmişti.

Bu tertibatı ikmal etmek epi sürdü. Fakat 28 nisan sabahı, 450 den fazla telefata vererek üç gün üç gece Kussel's Top tepesinde tutunmağa muvaffak olan Kolonel Braund ile 2 inci Avusturalya taburunun bakiyesini kurtarmak kabil olabildi. Kolonel Braund'ın bu cesurane müdafası kolordu için çok faydalar temin ettiği gibi kendisinin de telif ve takdir edilmesini istilzam edecek derecede idi. Fakat büyük bir talizlik eseri olarak zavallı kolonel birkaç gece sonra kazaen öldürüldü. Gece tabur karargâhına dönerken nöbetçi neferinin "kimdir o" sesini işitmediğinden, nöbetçi neferinin bir kurşunu ile telef olup gitti.

27 Eylül günü, şimal sahne harbindeki taarruzlarında muvaffak olamayan Türkler, tekrar büyük bir taarruza geçebilecek hâlde değıldiler. Ellerinde bulunan bütün ihtiyat kuvvetlerine cenup sahne hareketinde acil ihtiyaç bulunduğundan, şimaldeki kumandayı deruhte eden Esat Paşa günlerce takviye kıtaatından mahrum kaldı. Buna rağmen Anzak cephesinde bulunan 18 Türk taburu yine anudane bir surette harbe devam ettiler ve ceneral Birwood' kıtaatı mevzilerinde tutunabilmek için azamî fedakârlık ve gayretlerde bulunmaya mecbur oldular.

Faydalı Adresler

DOKTORLAR

Dr. Sabri Osman (Operatör) Sirkeci

Şahinpaşa oteli karşısında - Dervişler sok. No. 2. Öğleden akşama kadar bilümm haric ve kadın hastalıkları.

Dr. M. Nahabetyan Emrazı dahilîye

zühreviye ve kadın hastalıkları tedavihanesi. Beyoğlu, Sakız Ağaç No. 5. Kabul saati: 9-12 ve 14-21.

Dr. Mehmet Ali Beviye mütehas-sısı, Sirkeci'deki

muayenehanesini Eminönü hanına (sabık Karakaş) nakletmiştir. kabul: hergün öğleden sonra.

Dr. Reşit Kadri Beviye mütehas-sısı

Sirkeci, Tramvay durağı, No. 8. Her gün sabahdan akşama kadar.

Dr. Kemal Nuri Cilt, frengi ve Belsoğukluğu

mütehas-sısı. Beyoğlu, İstiklâl caddesi Abdullah Efendi lokantası ittisalinde Romeli Han No. 16. Her gün öğleden sonra 13 1/2, 20 1/2.

Dr. Sabih Rüştü

Muayenehanesi: Bahçekapı, Dr. Artar-yan Han, No. 3-4. cumadan maada her gün 9 - 18 e kadar.

Dr. Hayri Ömer Frengi, Belsoğuk-luğu ve Cilt

hastalıkları mütehas-sısı. Beyoğlu, İstiklâl caddesi Ağacamil karşısında No. 133. Öğleden sonra her gün. Tel. Beyoğlu 3586.

Dr. Kenan Hasan Röntgen ve Radium

mütehas-sısı. Avrupadan aydette yeni getirdiği aletlerle hastalarını yeni naklettği Gloria sineması fevkindeki muayenehanesinde her gün kabul eder. Hastalara büyük şühulet göstermektedir.

Dr. E. Orfanidis Paris Sen Lui hastanesi

sabık asistanlarından. Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 251. Tel. Beyoğlu 3731.

İsmail Süleyman Röntgen mütehas-sısı

Cağaloğlu, Baha bey apartmanı 17 - 21 Yeni getirdiği son sistem makinesile her gün sabahdan akşama kadar hastalarını tedavi eder.

Dr. Meraiyan Beşiktaş Tramvay caddesi No. 4

Hanesi: Ortabağcı Cad. No. 44. Her gün sabahdan akşama kadar.

Dr. Nazif İbrahim Dahil ve Çocuk hastalıkları tedavihanesi

muayenehanesini Fatih Tramvay istasyonunda Sirri Enver eczanesi bitişiginde 25 No. II «Azim» apartmanının birinci katına nakletmiştir. Hergün 13 ten 29 ye kadar.

Dr. Ahmet Vıcdani Muayenehanesini Veznelerde

Lotafet apartmanının 2 inci kat 2 inci dairesine nakletmiştir. Cumadan maada hergün 7-8 ve 13-20 e kadar, Pazartesi günleri meccun'dir.

Dr. Ziya Nakli Haseki hastanesi kulak, boğaz, burun mütehas-sısı

Muayenehanesi: Türbe, Babiali caddesi, No. 16. Telefon: 22587

Dr. Halil Sezal Operatör

Acihamam sokağı, No. 20. Hergün 1-7. Telefon: 23390

Dr. Bahattin Şevki Cilt ve zührevi hastalıklar

Mütehas-sısı. Ankara cad. Meserret oteli karşısında, Avnibey Apartman, No. 125. Her gün akşama kadar.

DIŞ TABİBLERİ

Cemal Ziya Köprübaşı, Eminönü Han 2ci kat No. 4

Hastalarını her gün 9 1/2 - 19 a kadar kabul ve tedavi eder.

Nurhayat Hanım Beyoğlu, Tevtonya

karşısında No. 472. Cumadan maada her gün 10 - 19 a kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Küçük İlanlar

Püzant Şamliyan Beyoğlu İstiklâl Cad. Molen Ruj

yanındaki 28 No. Iı apartmanın 1 ci katına naklolunup her gün hastalarını kabul eder.

Tevfik Rıza Karaköy tramvay durak mahalli No. 3.

Hergün cumadan maada 8 den 20,30 a kadar hastalarını kabul eder.

Kemal Enver Çemberlitaş Turan apartmanı

1 inci kat. Her gün saat 9-20 ye kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Fahri Bahçekapı, Kazırcı Ali Rıza müessesesinin üstünde,

Izzet Bey Han. Her gün saat 10 dan 19 a kadar.

Bünyamin İsteyan Cağaloğlundaki sabık Şark

Ezanesi sahibi. Gedikpaşa, Müsellim sokak No 20 Her gün, cumadan maada saat 9-20 ye kadar.

Muhlis İbrahim Bayazıt Tramvay durak

mahalli No. 32. Hergün saat 13-22 ye kadar. Geceleri de açıktır.

Ahmet Vehbi Babiali Ankara Cad. Meserret oteli

karşısında. Cumadan maada her gün saat 10 dan akşama kadar hastalarını kabul eder.

Muzaffer Sami Beşiktaş Tramvay cad.

Ekrem Bey apartman No. 11. Hergün sabahdan akşama kadar.

Karabet Semercibaşiyân

Sirkeci Dörtüol ağızı, Muradiye cad. No. 44. 2 inci kat. Cumadan maad hergün saat 9-19 a kadar hastalarını kabul eder.

I. Şevket İstanbul Ankara cad. Tel: 2009

İstanbul ve Paris Fakültelerinden mezun. Her gün 2-6 ya kadar hastalarını kabul eder.

Bedri Hakkı Kadıköy Altıyol

Cuma ve pazardan maada her gün saat 9 dan 20 ye kadar.

Robenson Aynacıyan Pangaltı Harbiye - Fatih Tramvay istasyonu karşısında

No. 67. Kabul saatleri: Her gün 9-12 ve 14-22. Cuma ve pazar öğleye kadar.

Muammer Hayri Fatih, Tramvay istasyonu

Sirri Enver Eczanesi bitişiginde. Cumadan maada her gün öğleden sonra kabul eder.

Ahmet Hikmet Sirkeci Dörtüyol ağızı Beşir Kemal Eczanesi

karşısında No. 4. Her gün saat 9 - 20 ye kadar hastalarını kabul eder.

Mutahhar Muammer Sirkeci

Şimendifer istasyonu karşısında Nemli zade Han, No. 4.

Hüsnü Mustafa Aksaray, Ordu caddesi, Pazar mahalli,

Halil bey apartman 2 inci kat. Hastalarını hergün kabul ve tedavi eder.

Adil Tophane, Boğazkesen caddesi No. 89

Hergün saat 9 dan 18 e kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

Cahit Kâmil Karaköy Tünel karşısında No. 21

Her gün sabahın 9 undan akşamın 19 una kadar hastalarını kabul ve tedavi eder.

KİMYAGERLER

Dr. Hüsamettin İdrar, kan kazurat,

mevaddı gıdaye, ticaret ve sanayi tahlilatı yapılı. Bahçekapı Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet B. Han.

Dr. Cevat Tahsin İstanbul Divanyolu Tel 23334

İdrar, kan, kazurat vesairenin tahlillerini yapar.

Dr. İbrahim Ethem Divanyolu Eski Şark

Mahfeli. Tel: 23548. Hayati, snai, gıdai bilümm tahlilat.

MİMARLAR

Nihat Vedat Dipl. Müh. Mimar.

Beton - arme, Mimari ve Taahhüt. Projeleri 10 günde teslim edilir ve meccandir. Galata, Niğastacıyan han 10-11

Sayarı Tavsiye Müesseseler

LOKANTA ve BİRAHANELER

İstasyon Lokantası Sirkeci tren istasyonu

Muntazam öğle ve akşam yemekleri. Bira ve rakı bulunur. Neftis mezelere vardır. Fiatlarda azami nezulük.

KUNDURA MAĞAZALARI

T. Kondaksis Beyoğlu İstiklâl Cad. Tokatlıyan

karşısında No. 233 Kadın çocuk ve erkek için hazır ve ısmarlama on zarif, en matin ve en ucuz kunduralar mevcuttur.

TERZİ ve Tüç. TERZİLER

Avedyan Sultan Hamam Mes'adet Hanı 37 - 39

Kumaşların nefaseti ve dikilginin zarafetleri sayesinde en müşkülpesent müşterilerini memnun eder.

Yusuf Ziya İst. Ankara cad. Vilâyet konağı karşısında No. 31

Kıyık kostüm ve paltolar, son moda ve ehven fiatla yapılır. Taksitle muamele vardır.

Halit Yeni Postane karşısında Fındık zade Han No. 1

En iyi kumaştan son derece itina ile biçilmiş ve dikilmiş elbiseler. Tediyatta teshilat.

Sevim Terzihanesi. Hasan Muhtittin. İstanbul Ankara Cad. No. 58

Şık ve son modaya muvafık elbiseler uygun fiatlarla. Kanaat getirmek için bir ziyaret kâfidir.

KÜRK MAĞAZALARI

Doyko Beyoğlu, İstiklâl Cad. 287. Mağazanın zengü koleksiyonu

bitmeden kürklerinizi sipariş edin. Kürk boyaması için hususi daire.

Hristo Ralli Beyoğlu İstiklâl Cad. Paşayla Sok. 14

Kürk manto hazır, ısmarlama ve tamirat. Garnitür için her çeşit bulunur

GÖMLEK İMALATANELERİ

10.000 Gömlek İmalatanesi ve kadın çamaşırları

Büzlâlar, cihaz takımları, yastıklar ve saire. En son modeller. Beyoğlu, Tokatlıyan karşısında Su terazisi sok. (Turnacıbaşı) 11

HUSUSİ TEDRİSHANELER

Fransızca İngilizce 40 derste konuşturuyoruz

Mektepte, ticaretle ve bir müessesede muvaffak olmak isterseniz Divanyolu, Fıruzağa camii yanında gündüz ve gece, kız ve erkek lisan tedrihane-sine müracaat ediniz. Memnun olmazsanız ücreti iade ediniz. Fakirlerden yarım ücret alınır. Müdürü: ZİYA

Biçli ve Dikli Derphanesi Madam Noemi Asadoryan) Gedikpaşa, Ball Bey Cad. Esirci Kemalettin sok. No: 1.

kolay ve en son fransız usulü 3 aydan 6 aya kadar. Maariften musaddak şahadetname verilir. Talebe kaydı başlamıştır. Derslere 1 teşrinievvelde başlanılır.

KIRTASIYE

Robert Beyoğlu İstiklâl cad. 297 Londra birahanesi karşısında

her nevi mektep levazımatı, matbaa ve mücehizat işleri yapılır.

FOTOĞRAFHANELER

Foto Alman İstiklâl Cad. No. 113 İstanbulun en temiz

ve ucuz fotoğrafhanesidir. Agrandis-manlar, renkli resimler ve amatör işleri yapılır.

ELEKTRİK MALZEMELERİ

Rokoko Abajur mağazası, Elhamra pasajı, No. 15

Yeni model abajurler ve yalnız telleri (karkos) çok ucuz fiatla yapılır.

Küçük İlan Şartları

- 1 - (Küçük ilanlar) haftada iki defa neğredilir.
- 2 - Bir ilan beş satırdan ibarettir. Kalın yazı iki satır sayılır.
- 3 - Her satır en aşağı 4 kelimedir.
- 4 - İlanların beş satırdan fazla her satırından ayrıca aşağıdaki fiatlar alınır:

5 satırdan ibaretilanun 5 satırdan fazla her satır için

1 Aylığı 300 Kr. 60 Kr.

3 " 800 " 160 "

6 " 1500 " 300 "

12 " 2800 " 560 "

Resim Tahlilli Kuponu

Tabiatinizi öğrenmek istiyorsanız resminizi 5 adet kupon ile birlikte gönderiniz. Resminiz sıraya tabiidir ve iade edilmez.

İsim, meslek veya san'at?

Bulunduğu memleket

Resim iştirak edecek mi?

Resimin klistesi 30 kuruşluk

Pul mukabilinde gönderilebilir.

(Arkası var)

Bir Hırsızın Başından Geçen Vak'alar:

Parasız Milyoner

Muharrir:
Arnold Galopen
-46-Evime Döndüğüm Zaman Edith Beni Bedbin Görünce Tekrar Eski Mesleğime
Dönerek Hırsızlığa Başlamaklıgım İhtimalinden Korktu

Elimde kala kala yalnız bir M. Pirlat'ın işi kalmıştı. Ve bit-tabi bütün kuvvetimle bu işin üzerine yüklenecektim. Hiç olmazsa bu işi neticelendirmeye çalışacaktım!

Doğruca evime dönerek yazı odama kapandım. Fakat aksiliğe bakınız bitişik odada (Edith) mütemadiyen geziniyor, fazla olarak ta şarkı söylüyordu. O tarzda ki kafamı dinliyerek yeni bir plan üzerinde çalışmağıma imkân olmadı.

Fena bir tabiatım vardır: Neşem yerinde olmadığı zaman küçük birşey beni sinirlendirir, yok yere hırçınlaştırır, kavgaya sevkeder.

Yumruğumu vurarak masanın yanından uzaklaştık. Tam seslenerek (Edith'e) susmasını söylüyecğim sırada kapı açılarak biz-zat kendisi içeri girdi:

— Beni mazur gör! Diye başladı. Belki seni rahatsız ettim. Fakat okadar memnunum ki...

— Allah versin! Keşki ben de senin yerinde olsaydım!..

— Nasıl yoksa canını sıkın bir şey mi var?

— Elbette! Zira bütün işlerim altüst oldu!

— Ne münasebet? Korka'm Kontesin bir tuzağına düşmüş oluyasın! Eğer böyle ise hiç hayret etmem! Kadının gözleri vefecri okuyordu.

Edith zannında çok aldanmıştı. Gayri ihtiyari olarak güldüm:

— Kontes mi? Dedim, o da benim gibi avuçlarını yalıyor!

— Bahse girişim ki şu mahut vasiyetname sahte idi?

— Hayır, sahte değildi. Fakat parayı muhafaza eden banker pilyı partiyi topharak sırta kadem bastı. Müessesesinde ne var, ne yok onu da alarak birlikte götürdü ve maalesef bir kumarhanede yiyerek bitirdi.

Herifin tutularak çaldıklarının bir kısmını olsun geri vermesi ihtimali bile yoktur. Zira kumarhaneden çıkar çıkmaz ölmüştür.

Ne dersin bu kadar çalışayım, ne dersin bu kadar para yerine çabalayayım da sonunda para yerine hava alayım, itiraf ederim ki hidde-tinden kabıma sığmıyorum!

— Çok üzülme canım! Başka bir şey bulursun!

Edith ile konuşurken bütün bedbinlik damarlarım kabarmıştı:

— Doğru bütün bu işleri yüz üstüne bırakıp başka bir âleme çekilmenin daha muvafık olup olmayacağını düşünüyorum.

Edith telâş etti:

— Ümit ederim ki yeniden hırsızlığa başlamayı hatına getirmezsin!

— Hayır, fakat eninde sonunda bu noktaya avdet etmek zaruretinde kalmamdan korkuyorum!

— Edgar doğrusu seni bu hale tiruhiye de görmek istemezdim. Benim bildiğime göre sen fikri geniş bir adamsın! bayalın kuvvetlidir. Giriştiğin işlerden biri bozulunca ye'se düşmezsin gülünecek hal değil mi? bugün beni Edith teselli ediyordu. Bozulan

sinirlerimi tamire çalışıyordu. Kendisine bundan dolayı müteşekkir ve minnetdarım!

Kadın ruhu işte buna derler! bir dakika evvelinden bir dakika sonrasını anlamak kabil değildir:

— Bana açık söyle! diye sor-du. Ceman ne kadar paramız var?

Bir müddet evvel ihtiyaten küçük bir kasa satın almıştım açtım.

İçine kemali itina ile yerleş-tirmiş olduğum deri cüzdanı çıkararak muhteviyatını saydım ve:

— Dört bin dokuz yüz frank! Diye cevap verdim!

— Ben biraz daha fazla zannediyordum! Fakat ne yapalım, bu kadarı ilede iktifa edebiliriz. Ümit ederim ki neredeyse budalannın biri gelir. Bekir olarak az çok birşey bırakır.

(Arkası var)

Almanya Şimdilik İntizar Halinde

Berlin, 2 — Bütün Almanya halkı, son zamanlarda bazı de-ğişiklere uğruyan İngiliz kabinesi-nin tahdidi teslihat meselesi harşısında nasıl bir vaziyet ala-cağını düşünüp araştırmaktadır. İngiliz Hariciye Nazırı Sir Jon Simons Londra'da bulunduğu sırada yeni talimat verileceği umumiyetle ümit olunmaktadır.

Bundan başka, Londra kabine-sinin Fransayı silâh kuvvetle-rini daha fazla miktarda azalt-maya sevk için Fransız kabinesi üzerinde bir tazyik yapmak iste-diği emni selâmet meselesinde Fransaya yeni müsaadelerde bulunmak niyetinde olmadığı da beyan edilmektedir.

Fon Nörat, Almanyanın nok-tai nazarı hakkında Cenevrede Sir Jon Simons malûmat ve iza-hat vermiştir. Alman hükûmeti intizar hâlinde kalnıya karar vermiş gibi görünmektedir.

Berlin hükûmetinin biraz daha fazla uysallık göstermesi belki de temenniye şayandır.

(Kremlerin kraliçesi)

Krem Sidi

muntazamen kullandığınız takdirde cildinizi yumuşak, taze ve nemli tutacaktır. Pudranın altına biraz krem koyduğunuzda yüzünüz parlamadan bütün gün sabit kalacaktır. Her yerde satılır.

Istanbul Yedinci İcra Memurluğundan: Bir borcun temini zannında mahuz ve paraya çevrilmesi mukarrer kanepa iskemle ve od. muşambası 5/10/932 tarihine müsadil çarşamba günü Beyoğlunda Mis sokağında merkezin alt tarafında 16 buçuk ilâ 17 buçuk arasında hazır bulunacak memuru tarafından açık arttırma suretile satılacağı ilân olunur

Zayı — Beyoğlu 19 uncu mektepten aldığım 52/313 No. lu şahadetnameyi zayı ettim. Yenisini alacağım-dan eskisinin hükmü yoktur. 377 Mehmet Haşim

İst. 6 ncı İcra Dairesinden. Bir borçtan dolayı tahtı hazine alınıp satışı takarrur eden Veznecilerde Yorgarçı sokak Sait Bey apartmanı 4 üncü kat, 4 numarada mevcut eşyalar 6/10/932 tarihinde saat 9/10 a kadar paraya çevrileceğinden taliple-

Görülmemiş

Parlak bir muvafakiyet Ademi iktidara, belgevesikli-gine ve zafiyeti umumiyeye karşı kat'î tesir gösteren **GLANDOKRATİN**

Meşhur prof. Brown Secqurt ve Steinach'ın keşfidir. Kadın ve erkek farkı yoktur. Her kutu deru-nünde türkçe olarak tarifesi mevcuttur.

Umum deposu İst. Bahçekapı'da ZAMAN ecza deposudur. Her ec-zane ve ecza depolarında bulunur. Kutusu 200 kuruştur. Doktor beylere tesirini tecrübe için mak-buz mukabilinde bir kutu gönde-rilir.

Lenin

Bu adam nerede, kimlerden doğ-du? Neler okudu? Kimlerle düştü, kalktı? Fikirlerini nereden, nasıl aldı. Bolşevikliği nasıl kurdu? Hususi ahlakı, siyasi ahlakı nedir? Terceme Haydar Rifat Beyindir. Her kitapçıda 100 Kr.

rin mezkûr günde ve mahallinde hazır bulunmaları ilân olunur.

Dün Dil Kurultayında Çe-tin Münakaşalar Yapıldı

Hüseyin Cahit Beyin Tekâmül Nazariyesi İtirazlara Sebep Oldu

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

Dil sun'i bir alet midir, yoksa tabii bir müessese mi? Dil içtimai bir müessesedir ve içtimai hareketlerle yürür.

Türk milletinin eskiliği, medeniyeti muhakkaktır. Dilimiz de aynen böyledir. Eski, büyük bir dil olduğu şüphesizdir.

Türkçe, otuz sene evvelki mahlût lisanın tereddidinden kurtulmuştur. Ecnebi kaide ve kelimelerin tahakkümü bir dil için tahammül edilmez lekedir.

Sade lisan cereyanı terkipleri-mizden söküp götürmüştür. Bu cereyan o kadar kuvvetlidir ki bir akademi olsa da aksine uğraş-sa muvaffak olamaz.

Yeni harflerimiz sadelik cereyanında büyük âmil olmuştur. Eski harfler baki kalsaydı bu inkılâp güç olurdu.

Son günlerde yeni kelimelerle yazılmış makaleler bazılarını ürkütüyor, bazılarını istihzaya sevk ediyor. Halbuki bu çarpışma şayanı memnuniyettir.

Sadelik tedricen olacaktır. Bir muharrir istediği kelimeyi kullansın, kimse ona iştirak etmezse manası kalmaz. Edebiyatı cedide lisanın bugün geri gelmesi ihtimali var mıdır? On-ları kaldıran Ceza Kanununun bir maddesi değildi! Dil; ekseriyetin zimni kabulü sayesinde yoluna devam eder. Mümkün olduğu kadar sade kelime kullanalım, fakat yeter ki bunlar kalemimize kendiliğinden gelsin. Meselâ bugün taksimi amal dersek herkes anlarlar, fakat iş bölümü terki-bini anlamaz. Çünkü dilde yerleşmemiştir.

Bu yolda yapmak icap eden şey türkçenin muhtelif lehçelerinden mükemmel bir lûgat yapmaktır ve sonra ecnebi kelimeleri mümkün olduğu kadar az kullanmaktır.

Halk diline yerleşmiş kelimeleri değiştirmek imkânsızdır. Tayyare icat olduğu zaman Arabin dilinden bu ismi alacağımıza, "uçku, uçak, uçucu," kelimelerimizi kullan-saydık mesele yoktu. Fakat artık bugün tayyare kelimesi muhakkak ki türkçedir, halk benimsemiştir.

Yabancı kelimeler, bir dile tarihi bir zaruret ve icap neticesi girerler. Bu itibarla pek benim-sediğimiz kelimeleri atarak yerlerine eski türkçeyi getirmek lisanda yeni müşkülleri ve ihtilâtları mucip olabilir.

Lisanda tasfiye zorla olmaz, kendiliğinden ve tekâmül merha-leleriyle olur.

Hüseyin Cahit B. istilâlar meselesine de temas ederek bu meselenin bir heyet tarafından neticelendirilmesini, türkçede karşılığı olmayan istilâların Lâtince ve Yunancadan alınmasını söyledi ve alkışlar arasında kürsiyi terketti.

Müteakıben kürsiye Dil Cemiyeti namına Hasan Âli Bey gelerek Faik Âli ve Hüseyin Cahit Beylere cevap verdi. Dil işlerinde terakkinin müdahalesiz ve kendiliğinden olmadığını, olamayacağını, tekâmülün bu işte yerli bulunmadığını söyleyerek dedi ki:

"Lisanın hakiki unsurları halkın dilinde yaşar. Dil kendiliğinden ilerliyez. Müessir ister. Tekâmülü bekliyez.

Arkadaşlar, şu elektrik lâmbalarındaki elektrik evvelce bizi

yıldırım halinde öldürdü. Fakat bunun kanununu bulduk, lâmbalara doldurduk. Dil içinde de bunu yapacağız, kanununu bulacağız."

Bundan sonra yine Dil Cemiyeti namına Ali Canip Bey kürsüye gelerek evvelâ Faik Âli Beye cevap vermek için Faik Âli Beyin terkiplerle dolu bir şiirle bir halk şairinin manzumesini okudu ve:

"İşte, dedi, edebiyat maderi vatandır diyen Faik Âli Beyin şiirle şu isimiz halk şairinin dile cevap vermiş oluyoruz."

Ali Canip Bey edebiyatı cedidecilerin zaruret olmadığı halde birçok garip kelimeler icat ettiklerini de ilâve etti. Bundan sonra da kürsiye Fazıl Ahmet Bey gelerek tekâmül meselesine itiraz etti. Bunun artık içtimai işlerde yeri olmayacağını ve;

"Medeniyette tehlike süratle gitmek değil, şursuz ve programsız gitmektir. Dilde inkılâp lâzım ve zaruridir," dedi.

Müteakıben Sadri Ethem, muallim Namdar Beyler de Hüseyin Cahit Beyin tekâmül nazariyesine itirazlarını söylediler.

Bundan sonra kürsiye tekrar Hüseyin Cahit B. gelerek fikirlerine yapılan itirazlara cevap verdi ve dedi ki:

"— Bu pek güzel mütaleaların bir yazılmışı bulsaydım, altına ben de tamamen imzayı atardım. Yalnız bana Fatalist demelerinden hoşlanmadım. Determinist deseler daha iyi olurdu. Ben insan iradesi bahsini inkâr etmedim. Bunu inkâr etmek hiçbir şey görmemek, okumamak demektir. Âli Beyle hiçbir noktada ihtilâfımız yoktur."

Cahit Bey, diğer itirazlara temas ederek Fazıl Ahmet Beyin nükte ve zerafetle ilmi bahsi halletmek istediklerini ve bazı sözlerinde zebunküşlük kokusu sezmele beraber bunları sözün gelişine atfettiğini, Sadri Ethem Beyin belâğ sözleri arasından maksadı sezemediğini, Namdar Beyin kendisini yeni hareketlerin aleyhtarını göstermek istediğini söyleyerek dedi ki:

"Ne yapılmak isteniyor da ben ona muhalefette bulunuyorum? Ben bu lisan hareketinin hem ilmi, hem nazari çalışmak isteyen bir amesiyim. Nazari ihtilâflar tevehhüm ederek açık kapıları zorlamamalıdır," dedi.

Cahit Bey, halkı yükseltmek için ne lâzımsa yapılmasına eski Türk lisanında ve lehçesinde tetkikat yapılmasına, bunlardan kelime almak ihtiyacı varsa, alınmasına, bunlarla meşgul olacak bir heyetin teşekkül etmesine, sarf ve nahvin yapılmasına taraftar olduğunu söyleyerek (Hangi noktadan ayrıldım beni diğerlerinden ayıran nokta neresidir, hâlâ anhyamadım) dedi ve alkışlandı.

Müteakıben kürsiye gelen Samih Rifat Bey Cahit Beye uzun ve etraflı bir cevap vererek Cahit Beyin iddialarının çürük olduğunu, esasen sarif sözlerinden bile izahatının sonuna doğru döndüğünü söyledi ve dedi ki:

"— Velevki zühul şeklinde de de olsa bu, ittihadı uzanan parmağı acıtmalı ve bizi bir daha söz söylemek mecburiyetine sevketmemelidir."

Bundan sonra müzakere kâfi-görülerek celseye nihayet verildi

Hails Limon
çiçeklerinden
müstahzar

Hasan Kolonyası ile Nesrin

kolonya
losyonlarından
büyük

Tenzilât
yapılmıştır.
Hasan ecza
deposu

MUHTEREM VATANDAŞLARIMIZIN Nazarı dikkatine

Fabrikamızın küşadındanberi bütün Türkiye'de nam ve şöhret kazanan ve muhterem halkımızın rağbetine mazhar olan HAKİKİ RADIUM traş bıçaklarımızla memleketimizin ihtiyacını bir kat daha temin etmek ve hariçten gelen ecnebi traş bıçaklarına ihtiyaç hissettirmemek gayretile bu kere büyük fedakârlıklar ihtiyar ederek Avrupa'dan yeni celbetmiş olduğumuz en son sistem makinelerimizle işe başlamış olduğumuzu muhterem halkımıza arz etmekle kesbi şeref eyleriz.

İşbu HAKİKİ RADIUM traş bıçaklarımız, terakkiyatı fenniyeenin en son usullerile yapılmakta olduğundan son derece keskin ve metin ve her türlü kusurdan salimdir. HAKİKİ RADIUM traş bıçaklarımız piyasada bulunan ecnebi traş bıçaklarına bihakkın faik ve aynı zamanda ehven olduğundan rekabet asla kabul etmez. Muhterem vatandaşlarımız şayet bir defa HAKİKİ RADIUM traş bıçaklarımızı ecnebi bıçaklarla mukayese ederek tecrübe ederlerse her halde memnun kalacaklarına ve başka bıçak kullanmıyarak HAKİKİ RADIUM traş bıçaklarımızı kendi menfaatleri namına tercih edeceklerine şimdiden kaniiz. İşbu HAKİKİ RADIUM traş bıçaklarımızın tanesi her yerde 5 kuruşa satılmaktadır. Artır 7,5, 10, 12,5 kuruşa satılan ecnebi traş bıçaklarına fazla fazla para vererek mutazarrır olmamalarını muhterem halkımıza tavsiye eyleriz.

RADIUM TİCARETHANESİ

Telefon: Beyoğlu 2878
Telgraf: Radium - İstanbul

MAZON MEYVA TUZU

KOLAY BİR HAZİM TEMİN EDER.

Mide ve Barsakları ağrı vermeden temizler.
BASURU kökünden keser.

taamı lâtif ve zevkle içilebilir bir gazoz suyu verir.

"MAZON TUZU", ndanmemnun kalıyanlara Bahçe kapıda İş Bankası arkasında MAZON BOTTON ecza deposundan bedelli inde edilir. MAZON ismine dikkat ediniz. Büyük şişesi 100 kuruş.

Emniyet Sandığına Borçlu Olan Zevatin Dikkat Nazarlarına

EMNİYET SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Sandık namına merhun bulunan menkul ve gayrimenkul emval yeni İcra ve İflâs Kanununa tevfi kan 4 Eylül 932 tarihinden itibaren İcra daireleri tarafından satılacaktır. Evvelce olduğu gibi badema Sandığımız tarafından borçlulara üç aylık ihbarname gönderilmeyecek ve bütün takibat mezkûr dairelerce yapılacaktır. Keyfiyet alâkadaranca malûm olarak borçlarını vadeleri hulûlünde ödemeleri veya yenilemeleri lüzumu ilân olunur.

Deyin ilmühaberi

Alır, satar ve mhsup yapar. Ve her türlü bonolarla işler görür. Balık pazarı Maksudiye Han No. 35 Uğurlu zade M. Derviş. Tel. 23397

İstanbul Evkaf Müdüriyeti İlânları

Kıymeti muhammenesi
Lira

20400 Çakmaçlarda İbrahimpaşayı atik mahallesinde Fincancılar sokağına (170) arşın terbiinde bulunan kâgir binanın tamamı (12-9-932) tarihinden (10-10-932) tarihine müsadif pazartesi günü saat on beşte ihalesi icra edilmek üzere dört hafta müddetle ve kapalı zarf usulile müzayedeye konulmuştur. Talip olanların pey akçesi veya Banka kefaletnamesile teklif mektuplarını yevm ve saati mezkûra kadar İstanbul Evkaf Müdüriyeti binasında müteşekkil İdare Encümenine tevdi eylemeleri ilân olunur.

Zafiyeti umumiye, iştihazsızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faied ve tesiri görülen:

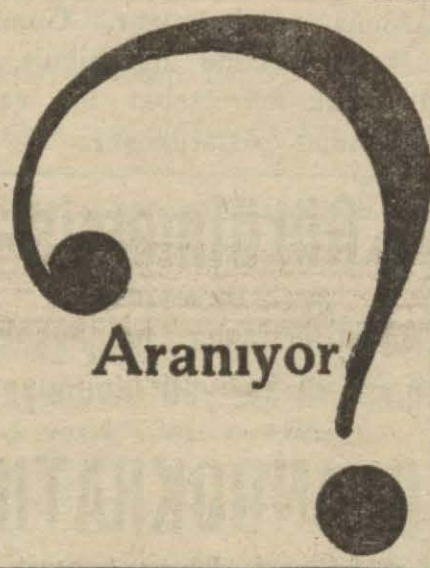
**FOSFATLI
ŞARK MALT**

Hulâsası

Kullanınız.. Her eczanede satılır

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Likör fabrikası için yaptırılacak (10) adet sediyeyi imale talip olanların resim ve şartnameyi gördükten sonra pazarlığa iştirak etmek üzere (10-10-932) pazartesi günü saat (16) da Galatada Mübayaâ Komisyonuna müracaatları.

NAİM VAPUR İDARESİ
İzmir şûrat Postası
(20 saat)
Lüks

A D N A N
vapuru

Her hafta Perşembe günleri Galata rihiminden Saat tam 18 de hareketle doğru İZMİR'e

ve Pazar günleri İzmir'den saat 14 1/2 da hareketle İstanbul'a avdet eder. Tafsilat için Galata, Gümrük karşısında Site Fransez Han No. 12 yazıhanesine müracaat. Tel. B. O. 1041

Son Posta Matbaası

Sahibi : Ali Ekrem
Nesriyat Müdürü: Halil Lâtfi

Bugün ve bu gece Şişhane karakolu civarındaki LUNA PARK'a

Koşunuz:
BÜYÜK BAHÇE EĞLENCELERİ

Şişhane karakolunda
LUNA PARK MÜDİRİYETİ
Halktan gördüğü büyüklük ve müstesna rağbet üzerine

Darülâceze Menfaatine

BİR GECE EĞLENTİSİ TERTİP ETMİŞTİR.

Amerikanvari muhtelif eğlenceler. Sureti mahsusada İtalyadan celbedilen İTALO'nun ölüm küresi içinde heyecanlı motosiklet hünnerleri - Uçan sandaliler - Elektrikli otomobil yarışları.

Sihi müzeyi mutlaka görünüz:

İstanbul Belediyesi İlânları

Karaköy köprüsü Kadıköy vapur iskelesinde kirahk dükkân

Karaköy köprüsünün Kadıköy vapur iskelesinde 32-86 No. 1 dükkân bir seneden üç seneye kadar kiraya verilmek üzere kapalı zarfla müzayedeye konulmuştur. Talip olanlar şartname almak üzere hergün Levazım Müdürlüğüne müracaat etmeli, müzayedeye girmek için de bir seneliği için 262 lirahk teminat makbuz veya teklif mektuplarını 10-10-932 pazartesi günü saat on beşe kadar Daimi Encümene vermeleri.

Kız ve erkek - Leyli ve Nehari

İstiklâl Lisesi

İLK, ORTA VE LİSE KISIMLARINI HAVIDİR.

Bütün sınıfları mevcuttur.

KAYIT MUAMELESİNE DEVAM
OLUNMAKTADIR.

Hergün saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir.
ŞEHZADEBAŞI POLİS MERKEZİ ARKASINDA

Telefon: 22534

MACAR ZİRAAT MAKİNELERİ FABRİKASI

Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth A. Şirketi

Sirkeci Ankara caddesi No. 18-24

Her türlü ziraat alât ve makineleri - Motörler - Santrifüj tulumbalar - Değirmen tesisatı.

GAYET UCUZ FİATLAR

Teklif ve katalog isteyiniz